UKRAINIAN NEWS
The only Ukrainian Weekly West of Winnipeg
10967 - 97th Street
Edmonton 17, Alta, Canada
Phone: 422 - 5708

RETURN REQUESTED

Річна передплата в Канаді — $5.00
Окреме число: 15 центів

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ

UKRAINIAN NEWS

4
БЕРЕЗНЯ 1971
Число № 9
тижневик „УВісті" виходить щочетверга в Едмонтоні
РІК XLIII VOL. XLIII
March 4, 1971

ОТЕЦЬ ІВАН СТАХ – НОВИЙ ЄПИСКОП У ЗДА

Апостольський престіл іменував о. Івана Стаха, почесного папського капелана, єпископом-помічником філядельфійського митрополита Амвросія (Сенишина).

Новий єпископ народився 1918 р. Студіював богословію у Вашінгтоні та на богословському факультеті Інсбруцького університету, що в час війни він свою діяльність у Зіттен у Швайцарії. Священичі свячення одержав 1943 році.

Після закінчення війни о. Іван Стах протягом кількох років був зв'язковим філядельфійської митрополії при американській головній команді в Німеччині для допомоги українським втікачам. На тому пості о. Іван Стах зробив багато добра й для багатьох українських повоєнних поселенців у ЗДА, Канаді та інших державах світу вдячні йому за опіку й допомогу. Зокрема він подбав для багатьох родин, що не мали в ЗДА ніякої рідні, виклики на переїзд на працю. О. Іван Стах допоміг тек багато у переїзді української духовної семінарії з Німеччини до Голяндії, де вона діяла до 1949 р.

Тепер він був канцлером Стемфордської епархії та парохом у Йонкерсі бл. Ню Йорку.

Хіротонія нового владики відбудеться в квітні.

Голова північно'етнамської мирової делегації в Парижі Ксуан Туй закинув президентові Р. Ніксонові, що він говорить неправду перед світом та що ЗДА заміряють напасти на Північний В'етнам.

Захопили югослав'янських дипломатів

До югославського консуляту в Гетеборгу, Швеція, прийшло троє людей і, під загрозою револьверів, захопили трьох урядників консуляту. При відході сказали, що захоплені урядники будуть звільнені тоді, як югославський уряд звільнить харватських політичних в'язнів. Пішлося головно про звільнення хорватського терориста М. Хркача. Хорвати держали захоплених урядників 24 години в одному будинкові в Гетеборгу, а відтак вийшли, залишаючи урядників вільними.

Перед відходом, сказали урядникам, що якщо їхні домагання не будуть виповнені, то вони вжинуть зброї. Шведська поліція тепер охороняє постійно югославський консулят.

Англомовна енциклопедія – силою в оці

У Києві вийшла енциклопедія українознавства англійською мовою. Київський журнал „Україна", обговорюючи появу цієї книги, лише, що книгу видано, бо „за кордоном ще бракує об'єктивної інформації". Цим і користуються недоброзичливці, які свідомо вдаються до фальсифікації, а часом і до відвертої брехні. Рідеться про численних „добродіїв", котрі позасідали в різних націоналістичних листках і „наукових закладах" ЗДА, Канади, Західної Німеччини та переробляють на свій копил давню й сьогочасну історію українського народу.

Далі автор нотатки А. Даленко каже, що в советській англомовній енциклопедії «простежується довгий історичний шлях, що його пройшов український народ: від Київської Руси, котра була колискою трьох братніх народів, через звільну боротьбу проти польської шляхти, спільну боротьбу з царатом до будівництва нового суспільного ладу».

Вже тих кілька рядків показують, що якій лінії оправцьована советська енциклопедія. Сьогодні вже, мабуть, недегко приписувати історію Київської Руси самим росіянам; тож долучено до неї і росіян, і білорусів. Росіян у тому часі в Києві зовсім не було видно, прийшли щойно відтак, щоб з Андрієм Боголюбським зруйнувати Київ Така то була спільна українсько-російська історія . . .

Згадка про „недоброзичливців", які „фальшують історію", то клеймо на авторів й видавців англомовної енциклопедії українознавства, якої другий том вийшов недавно з друку, накладом УНСоюзу з ЗДА, під загальною редакцією проф. В. Кубійовича.

Шукають газу й нафти в Карпатах

Кілька груп советських науковців з модерними апаратами ведуть розшуки за земним газом та нафтовою ропою в Карпатах, на підкарпатті та на Львівщині.

Крім випускників Львівського університету, в розшуках беруть участь теж інженери, прислані з Росії.

Інша група геологів розшукує за водою на Львівщині та Самбірщині, бо та, що є, не вистарчає для потреб колгоспів та промисловости.

Kopomki bicmku

* **Від 1 вересня 1969,** до 31 серпня 1970 р. в Едмонтоні було 2.548 пожеж, що вчинили шкоди на суму 1.842.056 дол., тобто 4.23 дол. на кожного едмонтонця. В попередньому році шкоди були вищі й на кожного едмонтонця припадало 5.32 дол.

* **Албертський прем'єр** Г. Стром ані не підвердив, ні заперечив вістки про будову фабрики для видобування нафтової ропи з пісків Атабаски. 300 мільйонову фабрику мала б збудувати компанія Сінкрud Канада поблизу місцевости Форт МекМиррі.

* **Провінційний уряд** Саскачевану подав провінційній легіслятурі до схвалення бюджет на 1971-72 рік в сумі 450.7 мільйонів долярів, на 45.7 мільйонів більше, як попереднього року. Провінційні прибутки повинні покрити всі видатки.

* **В англійському парламенті** ведеться гаряча дебата над новим проектом імігрантського закону, який обмежує кількість неблих імігрантів. Минулими роками до Англії прибуло дуже багато чорних та червоних імігрантів з кол. англійських колоній.

* **Американська розвідка** заповідає, що комуністичний Китай вистрілить незабаром другого сателіта. Досі ще не знати, чи сателіт матиме завдання переводити дослідя для наукових, чи для військових. Станція для вистрілу сателітів лежить 300 миль на південь від советсько-китайського кордону.

* **Американський суд** в Ню Орлінс наклав кару 340,000 дол. на нафтову компанію Шелл Ойл за недостатні забезпечення нафтових криниць у Мехіканській затоці, де вибухла була пожежа.

* **ЗДА задумують** будувати залізничу сполуку між летовищем ім. Даллеса в Вашінгтоні і містом. Поїзд їхав би зі скорістю 150 миль на годину і проїздив би віддаль 13½ милі протягом 6 хвилин.

* **Американський** конгрес домагається контролі над европейським радіовисильняком „Свобода", яка висилає радіопередачі до СССР, в тому й в Україну, та „Вільна Европа", яка передає програми до сателітних державах. Загально вважають, що ці радіостанції є під контролею американської розвідчої агенції Сі-Ай-Ей.

* **У багатьох містах** ЗДА поліція перевела арешти та обшуки осіб, що торгували няркотиками. Арештовано 54 особи та сконфісковано нарконик вартости 13 мільйонів долярів. Від жовтня м.р. арештовано 143 особи, що були вмішані в товгівлю нарконіками.

* **Недавній перепис** населення в ЗДА виказав, що в містах та підміських осєлях ЗДА вже 149.3 мільйонів американців, тобто 73.6 всього населення. Перед 10 роками жило в містах та підміських осєлях 69.9% населення.

* **Сильні бурелї** були в американських стейтах Луізіяна та Міссісіпі. Знищили багато будинків; згинуло 82 особи.

* **Англія змінила** свою грошову систему на загально прийняту в світі — десяткову систему, один фунт стерлінгів має тепер 100 шілінгів. Переміна системи коштувала 320 мільйонів долярів. Зміни системи мір та ваг буде переведена згодом.

* **В Судані** советські військові дорадники допомагають арабам воювати з мурінами. Советські летуни кермували з зрабських летунами гелікоптерами та кидали бомби на мурінські села. Вряз з єгипетськими летунами советські летуни кермували теж єгипетськими бойовими літаками типу МІГ.

* **СССР викинули** з Москви західнонімецького дипломата 33-річного д-ра І. Стабрайта, за «вчинки, що суперечили його дипломатичному становищу». Загально думають, що то відплата за викинення з Бони советського дипломата за шпигунство.

* **В СССР** звільнено зі шпиталю для умово хворих колишнього советського старшину Г. Фейгіна з Риги, Латвія, який віддав усі свої військові медалі на знак протесту проти переслідування жидів у СССР. Файгін зріжся теж советського громадянства.

* **5,000 жидів** у столиці Сирії Дамаску живуть у гетто і без спеціяльного дозволу влади ім не вільно звідти виходити, навіть для поладнання власних справ. Жидівські підприємства не можуть обслуговувати нежидів; жидам не вільно контактуватися з нежидами.

* **Французький президент** Дж. Помпіду відвідав п'ять африканських держав, що були донедавна французькими колоніями. Всюди його вітали овацією. Франція виплачує всім новим державам грошову допомогу, а багато французів працює й далі в тих державах на відповідальних становищах.

В ІНДІЇ ВІДБУВАЮТЬСЯ ВИБОРИ

В Індії 1 березня розпочалося голосування на послів до союзного парляменту, що буде тривати 10 днів. В Індії є 270 мільйонів осіб, управнених голосувати, щоб вибрати 515 послів.

У виборах бере участь 8 партій. Тому що 70% виборців неписьменні, на виборчих картках, крім назви партії, надруковано ще й символ партії, якийсь рисунок, щоб виборці могли краще орієнтуватися, на кого голосувати.

Передвиборча кампанія була дуже завзята: на передвиборчих вічах убито до 100 осіб. Найзазтітшу кампанію веде теперішній прем'єр — 53-річна Індіра Ганді, яка в деяких днях промовляла по 40 разів. Протягом 6 тижнів вона відвідала 19 провінцій та промовляла до бл. 100 мільйонів людей. Деякі віча були дуже бурхливі. В Індіру Ганді кидали камінням та сандалами, але вона спокійно продовжувала свої промови.

І У ВІЙСЬКУ ДВОМОВНІСТЬ

Федеральний міністер державної обборону Д. Макдоналд пред'явив у парляменті плян, на основі якого в старшинському складі повинно бути 28% канадців французького походження, що знали б французьку мову. Тепер в армії є 28% вояків французького походження, що говорять французькою мовою, але в старшинському складі є тільки 16% франкомовних старшин.

Макдоналд сказав, що намагання збільшити старшинський склад 90,000-ної канадської армії відповідним числом франкомовних старшин не є ніякою дискримінацією супроти англомовних старшин.

Бюджет Алберти найбільший в історії

ПОНАД ОДИН МІЛЬЯРД ДОЛЯРІВ У ВИДАТКАХ ТА ПРИБУТКАХ

Провінційний скарбник Алберти міністер А. Алборг минулого тижня подав албертський легіслятурі до.затвердження провінційний бюджет на фіскальний рік 1971-1972. Видатки перейшли суму одного мільярда і двох сот мільйонів долярів у видатках та понад один мільярд долярів у прибутках. Бюджетова сума, на 5% вища від минулорічної, є найвищою в історії Алберти.

Тому що видатки вищі від прибутків, річний дефіцит провінції буде понад 166 мільйонів долярів. Для покриття дефіциту провінція використає свої фінансові резерви, а решту, прибл. 80 мільйонів, буде мусіти позичити.

Найбільше грошей, — (24.2%) — призначено на освіту; 20.44% призначено на охорону здоров'я і забезпечення здоров'я і тд.

Понад 8 мільйонів призначено на цементування доріг на фармах, а 3 мільйони на допомогу в розбудові малих промислових підприємств.

Провінційний уряд задумує дати більший відсоток із мінеральних прибутків муніципалям, наслідок чого провінційні прибутки з того джерела зменшаться на бл. 15 мільйонів.

Незалежно від бюджету прем'єр Г. Стром приобіцав створити можливості праці для 1,000 студентів та 1500 безробітних. Студенти мали б працювати в час літніх вакацій при різних провінційних проектах; на що цілі провінційний уряд призначив 6.25 мільйонів долярів, які уряд дістане зі спеціяльного фонду, що його призначив федеральний уряд для боротьби з безробіттям.

В цілому бюджет, який тепер буде обговорений подрібно на сесії албертської легіслятури, спрямований головно на підшукання занять для безробітних, що їх число й в Алберті постійно зростає.

56-річний провінційний скарбник А. Алборг сказав, що йому дуже важко укладати цьогорічний бюджет з уваги на великий дефіцит, але провінція розвивається й уряд мусить йти назустріч усім потребам провінції, хоч на це треба позичати гроші.

Одночасно міністер Алборг заявив, що це його послідний провінційний бюджет, бо він не буде кандидувати в сьогорічних провінційних виборах.

Зліквідують уряд провінційного секретаря

У рямцях реорганізації албертських провінційних міністерств уряд плянує розв'язати міністерство провінційного секретаря. Культурні справи, що належали до того міністерства, візьме міністер для справ культури, молоді та розваги. Податок від пального, асекураційних компаній та від розривок переберуть різні провінційні міністерства. Зокрема податок від пального перебере міністерство скарбу (річний прибуток з того податку: 80.5 мільйонів долярів). Проект розв'язання цього міністерства та відповідних змін буде поданій на ухвалу тепедішній сесії легіслятури.

Очивидно, що з реорганізацією міністерств будуть переведені теж змін на становищах міністрів.

Албертським провінційним секретарем є тепер Амвросій Голован.

Залишають чеських емігрантів у спокою

При кінці минулого року чехо-словацькі емігранти, що після окупації Чехословаччини советськими військами в 1968 р., виїхали за кордон, діставали листи від адвокатів з Чехо-словаччини, в яких адвокати домагалися від них заплати коштів за їхню оборону у чехо-словацьких судах, що жадають відлікування за відбуті в Чехо-словаччині студії та за інші послуги.

Адвокати погрожували, що, якщо емігранти не погодяться заплатити вимаганих сум, то їхня справа піде до суду, який буде стягати належні гроші з їхніх родин, що залишилися в ЧССР.

У деяких випадках держава забрала домки рідні емігрантів. Чехо-словацькі емігранти, які поселилися головно в ЗДА, Канаді та Австралії, звернулися до урядів тих держав з проханням про допомогу. Мабуть, наслідком інтервенції урядів згаданих держав тепер появилася заява секретаря комуністичної партії ЧССР Г. Гусака, що ні він, ні президент Л. Свобода не знали нічого про затії чехо-словацьких адвокатів та що уряд забороних адвокатам домагатися якоінебудь заплати за згадувані ними судові процеси. 70,000 чехо-словацьких емігрантів у ЗДА, Канаді та Австралії відхнули з полегшею.

ФАБФИКА ПАПЕРУ В САСКАЧЕВАНІ

Американська компанія буде в Саскачевані, 80 миль на північ від Медов Лейку велику фабрику паперу, що її будова та устаткування коштуватимуть 117 мільйонів долярів. Фабрика вироблятиме 1,400 тон паперової маси денно. В фабрці працюватиме 1600 робітників. Саскачеванський уряд покриває частину коштів будови.

ЗВІЛЬНЯЮТЬ РОБІТНИКІВ В АЛБЕРТІ

Велика підемонтонська фабрика Кімселя у Форт Саскачевані звільняє цього року 325 робітників з усіх 850, що там працюють. В найбільших двох-чотирьох роках Кімселя задумує закрити фабрику в Ту Гіллс, Алберта, де працює 44 робітники та в Корнваллі, Онт., де працює 30 робітників.

Головне бюро компанії, що тепер є в Монреалі, буде перенесене до Едмонтону. 35 монреальських робітників утратить працю.

Керівництво Кімселя пояснює звільнення робітників зменшенням замовлень на хемічні вироби. Наслідком знижки митних оплат за імпортовані хемічні вироби багато канадців купує закордонні вироби, що дешевші від канадських.

Кімселя звільнила 110 працівників в серпні м.р. з тих самих причин. Але всі вони знайшли працю в інших фабриках. Управа фабрики сподівається, що й загал 350 робітників, що їх звільнять, знайде інше заняття. Албертський прем'єр Г. Стром та едмонтонський посадник Айвор Дент приобіцяли поробити всі можливі старання, щоб підшукати зайняття для працівників Кімселя.

Зростає число безробітних

Комісія для виплати допомоги безробітним повідомила, що в грудні 1970 р. виплачено 60.3 мільйонів на допомогу безробітним. У листопаді 1970 р. виплачено лише 37.6 мільйонів долярів. В листопаді користали з допомоги безробітним 204,000 осіб, а в грудні 356,000 осіб. В листопаді безробітні діставали пересічно 35.00 дол. тижнево, а в грудні 35.75 дол. В грудні 1969 р. користало з допомоги безробітним 301,000 осіб, які діставали пересічно 33.86 дол. тижнево.

Пропав советський науковець

В европейському осередку для атомових дослідів працював теж советський науковець Віктор Вагін. Одного дня він зник несподівано з Женеви враз із своєю родиною. Швайцарська поліція веде за ним розшуки.

Покищо Вагін не просив у ніякій країні права азилю.

І в Онтаріо

В Торонті керівництво фабрики рільничих машин Мессі-Фергусин проголосило, що звільняє з праці 2,750 робітників, бо на рільничі машини нема покупців.

Мессій-Фергусон має чотири фабрики в Канаді і дві в ЗДА. В них працює разом 4,450 робітників. Тепер більша частина з них залишиться без праці. В Торонті на 1,800 робітників буде звільнених 900, в Брандфорді, Онт., в трьох фабриках на 1,925 робітників буде звільнено 1,500, в Дітройті в двох фабриках, в яких працює 725 робітників, буде звільнено 350.

Американські прибережні патрульні судна захопили кубинське судно, що ловило рибу біля американського узбережжя. На світлині: американські вояки сторожать кубинське судно.

Німці із східнього Берліну втікають на Захід. Недавно в східному Берліні викрило підземний тунель, виконаний на глибині 21 стіп, довгий на 393 стопи, що мав уможливити втечу німцям попід "берлінський мур".

Українські Похоронні Заведення в Альберті

В годині смутку по втраті дорогої особи в родині, приятеля чи знайомого, звертайтесь за сумлінною і ввічливою обслугою в похороненню, бальзамованню і в закупленню домовини та нагробних хрестів до

Park Memorial Funeral Directors

9709 - 111 Ave., Phones: 422-2331 & 424-1633, Edmonton

Відділи в таких містах Альберти:
Vegreville, Phone 2011 — Lamont, Phone 53 — Smoky Lake Myrnam — Vilna — Mayerthorpe — Wildwood

В. М. СМОЛИК, управитель

ROYALITE

Направа авт і троків — Перевірка моторів
Продаж високоякісної газоліни та оливи до авт.

Artic Service Station Ltd.

12608 Fort Road Edmonton, Alta. Ph. 476-2212

Власник і керівник: Маріян Страшок

JACK STRONG PHARMACY
& CAMERA SHOP

10402 - 82 Ave. — Edmonton, Alta — Ph.: 439-2844

Відкрита щодня від год. 9-ої ранку до год. 9:30 ночі
В неділі і свята від год. 11-ої ранку до год. 9-ої ночі

МІСЦЕВІ І ЗАМІСЦЕВІ ПЕРЕВОЗИ.
Перевози за контрактом — комерційні ціни.

Jim's Express & Transfer Ltd.
Phone: 422-6669.

ХІРОПРАКТОР

Д-Р ВІКТОР БАЙРАК
(хіропрактор)
Dr. V. A. Bayrock
СПЕЦІЯЛІСТ ВІД ХРЕБТА, КОСТЕЙ І НЕРВОВИХ НЕДУГ, ЩО ЧАСТО СПРИЧИНЯЮТЬ БОЛІ В ЦІЛІМ ТІЛІ ТА ГОЛОВІ
9617 - 111th Ave., Edmonton, Alta.
X-Ray ТЕЛ.: офісу 422-7656 дому 479-3480

Дарунки для рідних в Україну
висилає до ваги 44 фунтів
VEGA
UNIVERSAL STORE
10343 - 97 St., Edmonton
Велика обнижка цін!

THIBODEAU HEARING AID CENTRE (1968) Ltd.
AUDIOTONE
John ROBERTS
10055 Jasper Ave., Edmonton
Ph.: 424-5975 Res. 484-2562

AARON DENTURE CLINIC
Затверджений дентистичний механік
10816 - 82 Ave.,
Полудневий Едмонтон
Bus. 432-7035 Res. 434-0493

BROKEN OAT ROLLER SHAFTS
M-F Front Spindle Threads, Broken spindles, Splines, inc. J-D Crankshaft; Heads, Blocks, Axles, Threads, Housings; Lawn Mower crankshafts straightened, Straighten anything! Our jobs stand up! You name it, we'll fix it for you, save you big money.
SYMONS METALWORKERS
Rocanville, Saskatchewen
Since 1923

Дрібні оголошення

● Старокрайові ковдри з нашої або доставленої вовни чи пуху робимо на замовлення. Ціни приступні. Говоримо по українськи.
WOOL CARDING
9618 - 111 Ave., Edmonton
Tel.: 479-2284

НАДЗВИЧАЙНА НАГОДА

стати власником апартаменту з п'ятьма мешканнями (місячний прибуток бл. 500.00 дол.) — три мешкання з двома спальнями, а два з одною спальнею. Властитель продає по причині лихого стану здоров'я. Візьме в заміну дім в Едмонтоні, без задовження, або фарму, а решту готівку або на сплати, відповідно до умови.

За ближчими інформаціями просимо звертатися до І. Воробця-Карпатського

Victoria Realty
10824 - 97 St., Tel.: 422-0770
Edmonton, Alta

ДЕНТИСТИЧНІ ЛЯБОРАТРІЇ

Wasson Denture Clinic
10154 - 103 Street
Phone 422-4718
Certified Dental Mechanic

Burton Denture Clinic
Certified Dental Mechanics
10279 - 101 St., Edmonton
Ph. 422-3235

ДЕНТИСТИ

Тел. офісу: 422-2411
дому: 488-2350
Dr. B. N. SHLAIN
ДЕНТИСТ
428 Tegler Building
Edmonton, Alta.

Д-р А. С. НАЙ
ДЕНТИСТ
520 Tegler Bldg.
Edmonton, Alberta.
Office Phone: 422-8553

ОКУЛІСТИ — ОПТОМЕТРИСТИ

Drs. Kozak, Church, Craig and Hunter
OPTOMETRISTS
700 Avord Tower, 2002 Victoria Ave.
Regina — Sask.
Phones: LA 3-6009 LA 2-4347 LA 2-6024

ВЕГРЕВИЛ І ОКОЛИЦЯ!

щосуботи у Вегревил під адресою:
Legion Hall, Ste. 3, Vegreville

DR. P. A. STARKO
ОКУЛІСТ
Адреса едмонтонського офісу:
230 Tegler Bldg., Edmonton
Phone: 422-1248

Д-р Левко Г. Фарина
окуліст-оптометрист
522 Tegler Building
Edmonton, Alta.
Телефон: 422-8631
Екзаменує очі —
— Пристосовує окуляри

Dr. J. D. Tchir
ОПТОМЕТРИСТ
401 Теглер Блдг.
101 Стріт і 102 Авеню
Едмонтон
Тел.: 422-2856
В Форт Саскачеван кожної середи.
Тел.: 513-3464

УСМІХНІТЬСЯ
ЗРОЗУМІЛО...

— Обвинуваченний твердить, що кинув у цього громадянина лише помідорами.
— Так, прошу судді.
— А як можна з'ясувати цей вінчезний синяк на обличчі потерпілого.
— Помідори були в блявший пущі, пане судця.

Eaton's Hearing Aid Centre

H. M. WENSLEY

● Екзамінує безплатно слух
● Найкращі слухові апарати по найнижчих цінах
● Повна обслуга

Для докладного устійнення пошкоджень вашого слуху зверніться до MR H. M. WENSLEY, Eaton's Audiometrist.
ТЕЛ.: 424-0181
Централя слухових апаратів зачинена в понеділок
EATON'S HEARING AID CENTRE, MAIN FLOOR
Member of the Alberta Hearing Aid Dealers Ass'n.

УСМІХНІТЬСЯ
НА ЗБИРАННІ ГРИБІВ

Старша жінка збирає в лісі гриби. До неї підійшов лісний сторож і загляпувши до кошика каже:
— Викиньте негайно ці гриби, бо їх не можна їсти.
— А я ж, пане, збираю їх не для їди, а на... продаж.

БЕЗ РЕЗУЛЬТАТУ

Після промов прокурятора і оборонця судця питає:
— Чи обвинуваченний може подати пом'якшуючі обставини?
— Так, прошу суду. Буде це мій двадцятий присуд. Усі попередні не дали жодного результату.

ВИРІВНЯЙТЕ ВАШУ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА "УВІСТІ"
РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА "УВ" — ТІЛЬКИ $5.00

ДІКАРІ — ЕДМОНТОН

Д-р І. Смульський
Лікар і хірург
103 Professional Bldg.,
10830 Jasper Ave.
Phone Office: 424-1814
for appointment

Д-р М. Снігурович
Лікар і оператор
3829 118 Ave.,
Едмонтон, Альберта
Phone Office: 479-5315
Res.: 479-4443

Д-р В. А. Шандро
Оператор, спеціяліст нижових недуг та залози (Простейгаєнд), що регулює моч
Член Королівської Комісії Хірургів
Тел. офісу: 488-9797
дому: 439-2408
116 St. & 100 Ave.,
214 Le Marchand Bldg.,
EDMONTON, Alta.

Д-р Г. Стефаник
F.R.C.P.(C)
Лікар - спеціаліст внутрішньої медицини і кормової системи.
215 ACADEMY PLACE
11320 - 100 Ave.
EDMONTON 14, Alberta
Phone Office: 482-4744
Res.: 484-3821

Д-р Н. Д. Голубіцький
PHYSICIAN & SURGEON
603 TEGLER BLDG.
Phone: 422-4543
Res.: Ph.: 452-2907

Чайне прийняття для Преосв. Кир Ніла

Як кожного року, так і цього року едмонтонські відділи ЛУЖК влаштовують чайне прийняття для Преосв. Кир Ніла в Українському Народному домі (9620-109 ave).

Згідно зі звичаєм, прийняття відбудеться в Квітну неділю, за Григорієнським календарем, 4 квітня пополудні.

Комітет прийняття вже тепер запрошує українське громадянство Едмонтону та околиці на те чайне прийняття.

У САСКАТУНІ ПОМЕР ЮЛІЯН СТЕЧИШИН

У Саскатуні 24 квітня помер кол. адвокат Юлієн Стечишин на 76 році життя. Попри адвокатську практику покійний присвячував багато часу й труду суспільно-громадській та національній праці. Був дуже діяльним в Українській Греко-Православній Церкві та в Союзі українців — Самостійників. Від кількох років він працював над історією українських поселенців у Канаді.

Specialist
Automatic, Standard, Truck and Rear Ends.
Guaranteed — Lowest Prices
CLIFFS TRANSMISSION LTD.
10635 - 95 St. Edmonton
Phone 424-4401

УСМІХНІТЬСЯ
ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ

Чоловік на день народження дружини замовляє торт. Продавщиця питає його, скільки свічок вставити.
— Двадцять п'ять, як щороку, — відповів чоловік.

SAVE $$$$
JASPER AUTO PARTS
Edmonton
SAVE UP TO 50%
Guaranteet Parts for ALL CARS & TRUCKS
PHONE: 599-6621
Mailing Address:
Box 262, St. Albert, Alta

ПОТРІБНО ВАМ ГОТІВКИ?

Принесіть нам ваші квитки для прибуткового податку (**"income текс"**) — Т-4, а ми зміняємо їх негайно на готівку.

Q&R INCOME TAX Service
10343 - 97 Street
Edmonton, Alberta
Tel.: 423-1534

Найбільший склад матеріялів для будови та направи ВОДОГРІВ та ОГРІВАННЯ в місті
PLUMBING VILLAGE
DO IT YOURSELF PLUMBING & HEATING CENTRE
8025 - 104 St., EDMONTON, Alta. For Service Ph.: 433-3124

Good News for Beef Eaters!

IN OUR NATION OF BEEF EATERS, THOSE WHO EAT SAFEWAY BEEF ARE AMONG THE MOST FORTUNATE.
AND NOW IS THE TIME TO STOCK UP ON THE CUTS OF SAFEWAY BEEF YOUR FAMILY PREFERS.
THIS IS TOP QUALITY GOVERNMENT-GRADED BEEF, CLOSE-TRIMMED TO REMOVE EXCESS BONE AND FAT, AND TO GIVE MORE TENDER EATING MEAT FOR YOUR MONEY.
EVERY CUT IS UNCONDITIONALLY GUARANTEED TO PLEASE YOU.
COME CHOOSE A VARIETY.
GET EXTRAS TO STOCK YOUR FREEZER.

SAFEWAY
CANADA SAFEWAY LIMITED

Лиш за $1.00 можете виграти
Один з
5 АВТОМОБІЛІВ

Розиграш квитків на автомобілі відбудеться в
СУБОТУ, 26 ЧЕРВНЯ 1971 р.
в епархіяльній оселі над озером Вобман.
Чеки чи грошові перекази за квитки треба виставляти на:

UKRAINIAN CATHOLIC DIOCESAN RECREATION BRANCH
P.O. Box 6330 — Postal Station C
Edmonton 20, Alberta

Please send me ..... tickets at $1 per ticket on the 1971 Car Raffle.
Enclosed is my remittance (either cheque or money order).
Name .....
Address .....
.....
Telephone .....

This sweepstake is conducted by the Ukrainian Catholic Diocesan Recreation Branch under the authority of the Government of the Province of Alberta.

КВИТКИ НА АВТОМОБІЛІ можна набути в кожного члена:
Української католицької парафії в Альберті.
В КРАМНИЦЯХ ВАШОГО МІСТА, де у вікні є виставлена афіша про розиграш.

Any member Ukrainian Catholic Parishes and Businesses Displaying Poster in your town.

«БОРОТЬБА З ЦЕРКВОЮ ОЗНАЧАЄ БОРОТЬБУ З КУЛЬТУРОЮ»

(закінчення з 2 стор.)

ления. Ну, що ж, у такому випадку космачани мають право апелювати до світової громадськости. Є ще ОН, ЮНЕСКО. Космач — це культурна цінність не тільки українського, але й світового масштабу. Космацька писанка давно дістала признання в усьому світі.

На II сесії генеральної асамблеї ЮНЕСКО українська делегація підтримавши «Основний проект взаємного визнання цінностей», заявила: «Україна, як і інші соціялістичні країни, має великий досвід в організації освіти, науки і культури і охотно поділиться цим досвідом».

Годі сказати, що це брехня. Але і не правда. Це півправда — продукт півосвіти. Нехай українська делегація поділиться досвідом півосвіти — освіти на знищених традиціях. Нехай розкаже, що фольклор в Україні зберігся тільки там, куди не дібралася атеїстичний культуркампф. Нехай розкаже про найстарше в Україні розп'яття, скинене з висоти 8 метрів, про художників, що сплюнють картини, про режисера, що обкрадає музеї і про українського інтелігента, якому це байдуже. І нехай розкаже, нарешті, про любників, тих, що палили музеї за Сталіна і тих, що спалили тепер книги в Успенській церкві.

Хто ти?

Широка чаша між горами, а в ній Космач — таке неподібне на інші село. Туї я зрозумів: Космач завжди буде неподібним, завжди матиме своє обличчя. Цих людей ніколи не розкладуть матеріялізмом. Матеріяльне ніколи не було для них головним — ані коли будували хату, ані коли йшли в опришки, ані тепер — коли йдуть на сезонні заробітки в далекі країни. Люди в цих горах володіють подиву гідною згідністю одухотворювати все довкола себе. Мізерні заробітки, вічне блуднення по сезонних роботах — кажеться, що від такого життя можна навіки забути про Довбушівську церкву. В Космачі про неї говорять завжди.

Вперше я почув про вкраденій іконостас в автобусі Коломия — Космач. А потім у кожній хаті: «Осиротили нас».

Є мільйони людей з вищою освітою, які все знають, але нічого не мають — нічого святого. Чи треба доказувати, яким духовим капіталом на цьому духовому згарищі являються космачани, які почуваються сиротами без Довбушівського іконостасу?

Мізерні заробітки, але ніхто не тішиться, що серед села виросла вишка нафторозвідників. Всі просять Бога, щоб нафти не найшли. Ні, Космача не купиш матеріялізмом. Тут не продадуть права первородства за сочевичну юшку.

Ми забороняємо їздити на мотоциклі по заповіднику, щоб не порушити атмосфери, необхідної для нормального існування, скажімо, рідкісних птахів. У заповіднику не можна нічого змінювати. Коли ж ми зрозуміємо, що Космач також заповідник, тільки тисячу раз дорогоцінний?

Любчики вспіли зробити багато. З речей, зібраних для Довбушівського музею, залишилось небагато. Ухвалу сільської ради про відкриття музею ліквідовано. Космачанам не помагає ніхто, крім декількох ентузіястів. Але вони не піддались. Всі готові знову віддати свої родинні реліквії в Довбушівський музей — щоб лише була гарантія, що вони знов не зникнуть. І всі готові знову вимагати вкраденого іконостасу, не зважаючи на залякування «націоналізмом».

Рік 1969. Гірським пляцам спускається в долину весілля, — медовий дзеньк дзвіночків, коні обвішані мідними келестами, невимовно буйне гільце попереду, на першім коні, таке буйне, що за ним не видно їздця, далі князь у непорочно-білім одягу, з барткою в руці.

Гільце . . . Дерево життя . . . Символ безсмертя. Його держить перед собою немолодий чоловік. Адже це символ його безсмерть. Він об'їхав півсвіту, бачив пекло за полярним колом, але не втратив свого обличчя, не став чувяком, повернувся космачанином. І ось він знову держить у руках деревце — таке саме, як держали його предки за Довбуша. Він не випустить із рук свого дерева життя. Це-Космач.

Я повернусь ще не раз у ці гори — набираться сил, учитися спротиву, пізнавати себе, шукати відповіді на питання: «Хто ти?»

Тільки ми повинні зробити все, щоб було куди повернутись, щоб жив Космач, бастіон українського спротиву.

Січень 1970 року

INTERTRADE EXPRESS CORP.
НАЙПЕРШЕ ВАМ
СКАЗАЛА —
А ТЕПЕР ВАШІ РІДНІ ТО ПІДТВЕРДЯТЬ
ЗАМОВЛЯЙТЕ ЛИШ
СПЕЦІЯЛЬНІ
РУБЛЕВІ СЕРТИФІКАТИ В УКРАЇНУ

Вони є найкращим дарунком. Спеціяльні рублі мають чотири рази більшу вартість як звичайні рублі. Ваші рідні можуть за них купити, що захочуть за малу частину звичайної ціни — на справді за одну четвертину нормальної ціни або навіть за менше. Деякі товарі можна купити за спеціяльні рублі так дешево, що їхня вартість виходить за одного долляра на 10 рублів. Напишіть до нас, або телефонуйте й ми вишлемо вам АБСОЛЮТНО ДАРОМ наш новий ілюстрований каталог. Ви тоді переконаєтесь, що СПЕЦІЯЛЬНІ РУБЛЕВІ СЕРТИФІКАТИ є найкращим дарунком. Достава товарів додому протягом 3-4 тижнів. Ціна $2:13 за один спеціяльний рубель. АБСОЛЮТНО НІЯКИХ ДАЛЬШИХ ДОПЛАТ. Ви можете післати суму, яку забажаєте. ВПОВНІ ГАРАНТОВАНІ. Замовляйте тепер Замовляйте лиш через

INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
Fifth Floor
New York, N.Y. 10010
Tel.: 982-1530

ЖАДАЄТЕ НАШОГО НОВОГО ДАРОВОГО КАТАЛОГУ.

ВАЖЛИВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Наша спеціяльність: замовлення на автомобілі та апартменти.

Вісті з Едмонтону

«Ви маєте зробити більше» — каже вчитель учням-відмінникам

«Не задовольняйтесь тим, що вам ваші батьки кажуть вивчати і зберігати українську мову; ви можете і маєте зробити більше, ніж ваші батьки», сказав учитель Василь Кобилюк едмонтонським учням — відмінникам.

Шкільна Рада місцевого відділу КУК і Український клюб минулої неділі організували вечірку на пошану українських учнів вищих кляс середніх шкіл, що здобули високі оцінки в навчанні. До них, як майбутніх провідників, сказав слово голова відділу КУК п. Роман Осташевський; їх, як майбутніх студентів, вітала студентка Люба Бойко.

Палку промову до учнів сказав учитель В. Кобилюк, уроженець Альберти. «Не дивіться тільки в минуле; дивіться в майбутнє. Ваші батьки зробили, що могли; ви можете зробити більше», сказав він.

Українську мову в Канаді, сказав він, збережемо, коли будемо зберігати не тільки мову. Українці Канади, бувши канадцями, себто громадянами Канади, мусять мати національне почуття українства. Не тільки в хаті, а всюди можемо говорити українською мовою і маємо бути українцями. Наші посли, сказав В. Кобилюк, повинні брати собі приклад з Б. Ґанущяка, який виголосив промову українською мовою в Манітобській легіслятурі.

«Не розумію, чого хтось має соромитися свого українського роду і заздро поглядати на інших? Український народ на своїх руках не має невинної крови інших народів, а інші її мають».

Коли різні службовці в різних шкільних радах кажуть нам, що українські мови можна навчати, коли є 15 учнів, а другий раз — 20 учнів, а третій раз — 30 учнів, то це свідчить про нашу завелику поблажливість, не здатку на рішучий спротив.

Збереження української мови не може бути ізольованою справою. Мусимо рішуче виступати проти всіх проявів дискримінації; мусимо поборювати також політично-економічне становище українців Канади, сказав промовець.

«Пам'ятайте: хто хоче у вас забрати національне почуття, той тиран; хто гне шию, той раб; хто не протестує, той боягуз; хто цього почуття вже не має, той мертвий».

Головним промовцем був професор Іван Лисяк-Рудницький. Вітаючи талановитих учнів, він бажав їх успіху в дальшому навчанні і в житті. Є — сказав він — різниця між вами і вашими батьками. Ваші батьки були українцями, бо не могли не бути ними; ви маєте перед собою вибір: зробіть його з відповідальною свідомістю. На цю пору молодь проходить добу замішання передусім через брак ідеалів. Зацікавлення справами України і бажання допомогти їй може бути гарним ідеалом у вашому житті, сказав проф. Рудницький.

Театральна залля університетського будинку Об'єднання студентів, де відбулася вечірка, була повна. Серед бл. 500 осіб були учні, їхні батьки, представники громадянства. Між гістьми був Владика Ніл.

Після короткої, але гарної мистецької програми (хор СУМК, капеля бандуристок СУМ, соправо п-і Є. Андерсон, танцювальний ансамбль «Черемош») була гостина для всіх учасників.

Вечіркою керувала п-а Марія Фляк.

Дбати про духовні покликання

У неділю 21 лютого відбулися загальні збори парафії св. Юрія Побідоносця.

Збори відкрив голова церковного комітету І. Руданець, передавши провід зборами парохові о. В. Тарнавському. В президії зборів були о. Е. Каминський, В. Гринчук, І. Руданець та В. Татчин. Секретарювали інж. З. Васараб і Е. Крумшин.

У звітному році парафія звернула окрему увагу на взаємне питання нашого поселення у вільному світі: скріплення основ нашого релігійно-обрядового життя. Тільки рідна Церква може допомогти нам зберегти себе дітьми свого народу. І тому всю працю спрямовувано в тому напрямі, щоб релігійно-обрядове освідомлення не минуло ні одного члена нашої парафії. Правда, треба дбати і про фінансову сторінку парафіяльного життя. Все ж не в грошах справа, а в духовості, і то рідній.

Головним тоном загальних зборів було дбати про те, щоб серед української родини вирощувати духа покликань до духовного стану в нашому народі. Коли матимемо рідних священиків, забезпечена буде рідна майбутність. Загальні збори вирішили пропагувати справу покликань до священичого стану.

В минулому році, як подає фінансовий звіт, парафія мала 37,382.84 дол. приходів та 34,566.49 дол. розходів.

До церковного комітету на 1971 рік вибрані: І. Руданець — голова, Е. Крумшин — заступник голови, інж. З. Васараб — секретар, В. Татчин — скарбник, Т. Фалик — господар; члени: П. Кравчук, С. Шкоропад, Н. Шрам та І. Жмелик; контрольна комісія: І. Біденчук, М. Лаврин та С. Сумка.

З'ясовуючи план праці в поточному році, о. В. Тарнавський звернув окрему увагу на молоді подружжя парафії. Торік зорганізовано дорослу молодь у Товариство св. Юрія. Сходини та дискусії допомагають молоді краще пізнати духа рідної Церкви, її історії, обряду тощо. Майбутнє парафії залежатиме в першій мірі від молодих подружжя парафії. Тому й основним тоном праці парафії буде якнайтісніше зв'язатись з молодими родинами парафії, щоб в цьому контакті усвідомлювати їх про важливі завдання, які їх ждуть у недалекому майбутньому.

Без Божої помочі нічого не вдіє людина. Тому годиться сказати, що молитва в намірянні парафії — це один із важливих обов'язків кожного парафіянина. До тієї молитви о. парох закликав не лише учасників зборів, а через них тем усіх парафіян.

Річні загальні збори парафії Преєв. Євхаристії

На недавніх річних загальних зборах парафії Пресвятої Євхаристії були подані звіти з минулорічної діяльности, вибрано церковний комітет і обговорено плян на цей рік.

На председіника зборів обрано п. М. Страшка, на секретаря — п. В. Духнія.

Звіти. Секретар церковного комітету п. А. Пилипів сказав, що торік відбулося 14 сходин. Церковний комітет помагав відділові ЛУКЖ у веденні кіоску на літній виставці, вставив до церкви нову систему опалювання за 8,700 дол. та полагодив при допомозі членів ЛУКЖ і БУК та їх управ багато інших справ в часі минулого року. Зрештою, вся діяльність у подрозділах записана в протоколах, сказав п. А. Пилипів.

Скарбник п. Т. Раско сказав, що на церкві ще є довгу 39,485.15 дол. Останнім часом заплачено «форнеси». На цю ціль відділ ЛУКЖ дав три тисячі, а чотири тисячі на запровадження в церкві в залі деяких поправок. Парафія уфундувала двоособову кімнату в Домі пенсіонерів. На сплату «моргеджу» заплачено понад 6 тисяч. Учасники зборів, а теж парафіяни одержали докладний фінансовий звіт на окремій картці.

Голова церковного комітету п. М. Кітура подякував о. парохові Я. Федуникові, членам управи, парафіяльним організаціям та всім членам парафіянам за співпрацю.

П-і Я. Кулеба, голова відділу ЛУКЖ, вказала на активність ЛУКЖ, на гарну співпрацю всіх організацій нашої парафії та підтримку, яку дали вони для відділу ЛУКЖ; водночас подала список побажань ЛУКЖ (помалювати залю, поправки в кухні, вставлення нового котла на гарячу воду) і на це передала від ЛУКЖ чотири тисячі.

Голова відділу БУК п. В. Духній сказав, що організація має 22 членів. Відбуто 18 сходин, улаштовано імпрези теж загальногромадського характеру. З квітня 1970 в залі УНО організовано прилюдну доповідь «Проблема Києво-галицької патріярхії під сучасну пору». Доповідачем був визнаний діяч д-р З. Гіль із Трентону, ЗДА. Як День матері, так забава в «Гілл-Крест Контрі Клюб» пройшли успішно та поширили працю нашого відділу на загальносуспільну площину.

Відділ БУК уфундував двоособову кімнату в Домі пенсіонерів, замовив для церкви два «павуки»; великий в середній базі і малий у святилищі, над престолом. «Павуки» з Німеччини — це спеціяльний проект відділу в році.

Обидва звіти — ЛУКЖ і БУК — прийнято рясними оплесками.

Нова управа. На зборах вибрано церковний комітет на 1971 рік: кол. голова — п. Головатий, голова — п. М. Кітура, заступники — п. Е. Кардинал і п. В. Бойчук, секретар — п. А. Пилипів, скарбник — п. Т. Раско, члени управи — з уряду всі кол. голови церковного комітету: М. Страшок, И. Щербанюк, Дж. Клодій та голови ЛУКЖ, БУК, УКЮ і Марійської дружини дівчат.

Є теж підкомітети: соціяльний, виставовий, телефонний недільна тацa, братчики, церемоніяри, диригент хору і ґяк — Е. Єлиняк, ґяки — А. Хомляк, І. Січкарик, на читалчих Служби Божих — д-р М. Снігурович і Гр. Порохівник.

Номінаційна комісія: о. парох (з уряду), М. Страшок, Г. Порохівник, Я. Щербанюк та голова ЛУКЖ, БУК, УКЮ Марійської дружина і Дому пенсіонерів; контрольна комісія: д-р М. Снігурович, інж. Ю. Чорнодоля, М. Страшок Гр. Якимечко, С. Нагуляк, П. Гук.

Вирішено якнайскорше направити дах церкви, сплатити борг за «форнеси» і виконати роботу, запропоновану відділом ЛУКЖ.

Подякувавши церковному комітетові за всю працю, яку він разом із парафіянами в минулому році вклав у розбудову життя парафії, о. парох Яр. Федуник побажав новому комітетові Божого благословення й помочі в сьогорічній праці.

ЛУКЖ І БУК

Відділ ЛУКЖ парафії Пресвятої Євхаристії напередодні Йордзину улаштував спільний парафіяльний щедрий вечір. Було бл. 200 осіб; прийшли зі своїми дітьми, щоб разом, як одна родина, відсвяткувати щедрий вечір.

Присутніх привітала голова відділу ЛУКЖ п-і И. Кулеба, як господиня імпрези; о. парох поблагословив присутніх та зложив святкові побажання парафіянам. В час вечері співали багато колядок.

На сходинах парафіяльного відділу БУК обговорено плян річних загальних зборів.

о.Я.Ф.

ВИБИРАЮТЬ УПРАВУ ВІДДІЛУ ЛВУ

На загальних зборах едмонтонського відділу ЛВУ, що відбулись 14 лютого в залі катедральної парафії св. Йосафата, вибрано управу на цей рік у такому складі: голова М. Сус, заступник голови інж. М. Когут, секретарі М. Шмігельський та М. Сосанівський, організаційні референти С. Босчко, О. Лесів, О. Зинич, скарбник — О. Коль, референт зовнішніх зв'язків О. Татчин, колпортер О. Дніпровий, члени управи І. Хома, О. Цинцар, Р. Зучман, С. Мацур, інж. Б. Рунюк, М. Шрам, Г. Зинич; судівельна опіка: І. Хмелик, І. Мазурик, В. Думанський; контрольна комісія: д-р В. Григорій Прокьків — секретар; товариський суд: В. Стебельський, М. Варавз, В. Татчин.

По звітах управи та дискусії над звітами, уділено абсолюторію дотеперішній управі та висловлено признання за вдалу працю голові д-рові В. Гиракові та всім членам управи.

М. Сус, новообраний голова, закликаючи до співпраці, сказав, що треба приєднувати до молодих членів до відділу ЛВУ.

Катедральна парафія вибирає комітет

Парафіяни катедрального собору св. Йосафата вибрали на 1971 рік церковний комітет у такому складі: д-р Іван Смульський — голова; Михайло Шевчук — перший заступник голови, Олекса Брода — другий заступник голови; Євген Апонюк та Андрій Савчин — секретарі; інж. Михайло Бойко — фінансовий секретар; Григорій Панасюк — господар; члени: д-р В. Байрак, д-р М. Варениця, д-р Р. Дмитрук, О. Жарський, О. Король, В. Кульчицький, д-р Б. Кузик, Ів. Лагола, Н. Олійник, д-р Я. Онуферко, Р. Осташевський, В. Паїк, Т. Папірник, Л. Пастушенко, М. Поренчук, Д. Прокоп, П. Прокопів, А. Прийма, К. Смолик, В. Саганський, Ю. Хаба, В. Федина; контрольна комісія: суддя П. Грецук, П. Кул, А. Маїк.

Збори відбулися 21 лютого. На тих обговорено поточні справи катедральної парафії.

Конференція вчителів

Минулого тижня в едмонтонській школі ім. Л. Сеп-Лоранa відбула дводенна конференція вчителів української мови. Доповідачами були д-р Б. Білаш з Вінніпегу і п. Василь Кобилюк, голова Асоціяції вчителів української мови.

Участь у конференції брало 35 вчителів.

На пошану нового митрата

В едмонтонському катедральному соборі св. Йосафата в неділю 14 березня, в час архиєрейської Літургії, що почнеться о 12 годині опівдні, відбудеться церковний обряд нагородження митрою новопризначеного митрофорного протоієрея о. д-ра Михайла Сопуляка. Митру вручить Преосвященний Владика Ніл.

Зараз після Літургії, о першій годині в УНДомі, 9616 - 109 авеню, почнеться бенкет. Дільовий комітет, що порозсилав особисті запрошення, просить до відома, що за посередництвом парафій та організацій запрошується всіх з Едмонтону й околиці на це торжество. «Прохаємо взяти особисту участь у цьому святкуванні та заохотити членів Вашої організації. Радо приймемо Ваш письмовий привіт», кажe повідомлення. Головою дільового комітету є д-р М. Снігурович; секретарем — о. Б. Снігурович.

ДЕ, ЩО, КОЛИ БУДЕ В ЕДМОНТОНІ

Неділя, 7 березня:

о 3 год. попол. в Ювілейній авдиторії, 114 вул. - 87 авеню: концерт «Української шкільна молодь — Тарасові Шевченкові» (організує відділ КУК при співпраці Шкільної Ради). Вхід: 2 дол. і 1 дол. (для учнів).

* * *

від 2 до 5 год. попол. в авдиторії школи ім. св. Миколая, 38 вул. - 115 авеню: весняне чайне прийняття ЛУКЖ парафії Покрова Пресв. Богородиці (Беверлі).

* * *

Понеділок, 9 березня:

о 8 год. веч. в Домі українських пенсіонерів, 11435 - 65 вул.: засідання Ради директорів і членів дорадчого комітету.

* * *

Вівторок, 10 березня:

о 8 год. веч. в залі парафії Преєв. Євхаристії: засідання членів спархіяльної управи БУК та голів місцевих відділів.

* * *

Субота, 13 березня:

7:30 вечора в катедральній авдиторії св. Йосафата річні загальні збори спархіяльної закасікової оселі (запрошують батьків дітей з Едмонтону й околиці).

* * *

Неділя, 14 березня:

2:30-5:00 попол. весняний чай у парафії св. Володимира.

* * *

від 4:30 до 7:00 веч. в культурнім центрі ім. св. Василія, 10819 - 71 авеню: традиційна українська вечеря.

* * *

Неділя, 21 березня:

о 7 веч. в УНДомі: річні загальні збори УНДому.

ПЕРШИЙ РАЗ!
ПРЯМІ ПОЛЬОТИ В КИЇВ

★ БЕЗПЛАТНО — 66 Фунтів багажу
★ БЕЗПЛАТНО — Ручна сумка
★ БЕЗПЛАТНО — Напитки на літаку

ГРУПОВІ ТУРИ ПО РІЗНИХ МАРШРУТАХ,
включаючи слідуючі міста:
КИЇВ - ЛЬВІВ - ТЕРНОПІЛЬ - ЧЕРНІВЦІ - СОЧІ, - ОДЕССА

ГРУПИ ВИЛІТАЮТЬ З КАНАДИ:
20 травня – 3 червня – 11 липня – 4 серпня
24 травня – 29 червня – 17 липня – 17 серпня
27 липня – 22 серпня

РІЗНІ ЦІНИ, починаючи від $875 з Едмонтону і Келгарі

Важливе!

Через то, що кількість місць на літаках обмежена, ви повинні зложити завдаток не пізніше 90 днів перед виїздом. Наприклад, якщо ви бажаєте їхати 11-го липня, ви повинні зложити завдаток не пізніше 11-го квітня.

За дальшими інформаціями звертайтеся до:

East-West Travel,
10553A - 97 Street
Edmonton, Alberta
Ph.: 424-9907; 422-1468

Inter-Nation Travel,
1605 Centre Street North,
Calgary, Alberta
Ph.: 276-1905

PLEASE SEND ME DETAILED INFORMATION

NAME .....

ADDRESS .....

PHONE .....

«БОРОТЬБА З ЦЕРКВОЮ ОЗНАЧАЄ БОРОТЬБУ З КУЛЬТУРОЮ»

«ХРОНІКА СПРОТИВУ» ВАЛЕНТИНА МОРОЗА (5)

Нові «традиції»

Це — стихійна творчість. А є ще організована, так звана «самодіяльність». Останнім часом взялись за творення (!) нових традицій. Поспилались словосполучення, одно від одного безглуздіше: дім щастя, свято трудової весни...

Творити традиції так же безглуздо, як і робити культурну революцію. «Культура» і «революція» — поняття несумісні, протилежні. Культура означає багатовікове визрівання — процес, якого прискорити неможливо. Всяке революційне вмішування тут нищівне: традиції не творять. Вони творяться на протязі століть. Можна зігнати людей до клубу і проголосити якесь ідіотське свято свинарів або доярок, замість Великодня — але святом воно не буде. Буде це одне колгоспне зібрання і ще одна пиятика після того. Для свята не вистачатиме духовного змісту, атмосфери — а вона настоюється не одне століття. Атмосферу Різдва, Великодня в українському селі скалічили, зазнущали. Вже й забулось, що воно таке — Різдво...

Тепер хочуть затикати вакуум ширяжитком:

«Щедрик, щедрик, щедрівоньки,/ потелились корівоньки,/ та й на фермі потелились,/ теляточка народились./ Будем ростить тих тесятаток./ То колгоспника росте ляток —/ то колгоспників добрячка,/ для народу — масло й м'ясо». («Щедрівки», Київ, 1968).

Справді — коровяче фольклор. Це коровяче пре звідусіль — вистачає сползлянути на опудала в «українських» строях на «самодіяльній» сцені або почути «манеру» їх співу.

Треба поїздити по цій пустині, щоб зрозуміти цінність такої неторкненої структури, як Космач, у сучасній українській безструктурності! Треба побачити ці свята, зведені (чи то весілля, чи день народження) до однакової пиятики, щоб зрозуміти, який це скарб — гуцульське весілля, де збереглась уся традиційна обрядовість. У сучасній українській безликості «фольклор» змінається після кожної газетної постанови. Херсонська самодіяльність співає ту ж пісню, що й чернігівська, а ми байдуже спостерігаємо загибіль села Космач, села із своїм обличчям, можливо, найвиразнішим, найсамобутнішим в Україні.

Хрести, церковні книги

Любчик ще живе. В 1969 р. у Жидачеві Львівської області скинули при будові автостанції з висоти 8 метрів дерев'яне розп'яття з 15 столітня, найстарше в Україні. Кожнорічно на весняних ярмарках у Косові бандитизм «активістів» б'ють писанки (про те писала «Комсомольська правда»). Вони ж ночами за 25 карбованців добивають останні хрести на перехрестях Західної України, хрести волі, поставлені на пам'ятку скасування панщини.

У листопаді 1969 р. троє невідомих у міліцейському одязі зайшли в Успенську церкву у Львові, винесли старовинні книги на двір і спалили. Знову спалили. І знов українські цінності. Хто спалив? Цього дізнатись неможливо. Акти про спалення замків у сейфі голова обласного філіялу Товариства охорони пам'ятників історії і культури Кудін. Їх не могли побачити навіть працівники товариства. Дивне товариство. Щось тут неясне, кого воно захищають: історичні пам'ятники від підпалювачів, а чи підпалювачів від гніву громадськости? І взагалі: чи не формуються керівні кадри Товариства по тому ж принципу, що й уповноважені в справах Церкви в Івано-Франківському?

Створюється враження, що вони виявляють зацікавлення не стільки до пам'ятників культури, скільки до людей, що цікавляться пам'ятниками культури. Списків пам'ятників не спішаться складати, зате списки людей, що цікавляться ними, складено давно... На рахунку Товариства більші суми, одначе на реставрацію і збереження старовини витрачається дрібниці.

Космачани писали всюди. В Україні їм не поміг ніхто, — в Україні, яка хвалиться, що має 100 тисяч наукових працівників і більше, ніж Англія, студентів на душу населення.

(Закінчення на 3 стор.)

«МИ ХОЧЕМО ЗАЛИШИТИСЯ УКРАЇНЦЯМИ»

РОЗМОВА З ДВОМА ЕДМОНТОНСЬКИМИ СТУДЕНТАМИ

«Ми хочемо залишитися українцями», сказала едмонтонська студентка Наталка Хом'як. Такої лінії, сказала вона, дотримується місцевий університетський клуб українських студентів і Союз українських студентів Канади.

Наталка Хом'як і Любомир Марквевич висловлювали свої погляди в радіоінтерв'ю, яке недавно провів з ними п. Гр. Порохівник.

Чому так мало студентів українського роду належать до українських студентських клюбів? «Це дуже складне питання, і нема однієї причини, чому українські студенти не належать в більшому числі до українського клюбу», — сказала Н. Хом'як. «Мусимо подивитись загально на суспільність Канади, бож це має великий вплив на українську спільноту. Ми живемо серед суспільности, де найвищою ціллю є заробити багато грошей, щоб придбати собі хату, авто, телевізію і мати високе конто в банку. Живемо серед суспільности, де вчать дітей, що Канада є країною, основною двома національними групами: англійцями і французами. Далі не вчать нічого про інші національні групи, що дуже тяжко працювали над розбудовою Канади. Ми живемо серед суспільности, що насміхається зі своїх національних меншинних груп: українців, італійців, індіян, ескімосів тощо».

«А щоб видряпатись на вище становище і ділі суспільности, то кандидат на таке становище мусить бути «канаддем». А хто ж такий «канадець»? Це в основному англо- або франузькомовна особа, яка належить до протестантського або римо-католицького віровизнання. Угорі нема місця для українців ні для інших національних меншинних груп. Цей чинник має великий вплив на наших українців. І тому ми зустрічаємось з великою кількістю наших братів з почуттям меншевартости. Подивіться скільки українців змінили свої прізвища!»

«Так само мусимо подивитись на нашу українську спільноту, щоб зрозуміти, чому українські студенти не включаються до суспільної праці для ціеї спільноти. Ми, на жаль, стверджуємо ще й тепер сумний факт поділу української спільноти на віровизнавці та інші групи і маленькі групочки. Такий самий поділ можна побачити і серед українських студентів. Правда ці поділи вже не грають великої ролі, але вони існують».

Студент Л. Марквевич сказав, що «в останньому році українські студенти були дуже активними. Влітї 1970 року в Едмонтоні працювала суспільна працівниця-студентка Гяяна Галам, і разом з нею ми організували в серпні минулого року конференцію протитез IV-тому королівської комісії двомовности і двокультурности».

«Скоро будемо мати в Альберті провінційні вибори. Отже, прийшов час, щоб наші політичні провідники, зокрема кандидати на послів до провінційного парляменту, до міських і шкільних рад дотримували своїх обіцянок зперед виборів і проявляли свою діяльність конкретними діями в користь української спільноти».

Українську мову шанують мають не тільки студенти. «Вже найвищий час, щоб ми почули від послів і радних українську мову, якою треба дорожити. Ми хочемо бачити також усіх представників українських організацій, товариств та установ при тісній, спільній співпраці, щоб усі ми бачили конкретні осягнення для всієї української спільноти», сказав Л. Марквевич.

Phone 422-2606 Phone 424-2462
MONTGOMERY TIRE SERVICE LTD.
COMPLETE TIRE SERVICE
New and Used Passenger, Farm and Truck Tires
Jerry Montgomery Res. 475-4123
10212 - 96 STREET EDMONTON, ALBERTA

BAYDALA Drug Stores
- Parkade (Cor. 103 St. & Jasper Ave.)
- Avord Arms (Avord Arms Bldg.)
- Northgate Professional Bldg. (12948 - 97 St.)

Specializing in Wigs — Radios — Prescriptions
"OPEN TILL MIDNIGHT ALWAYS"

Господарська революція в Китаї: що там, власне діється?

Гортаючи сторінки впливового німецького тижневика «Дер Шпігель», я натрапив на величезну статтю, що кидає нове й цікаве світло на недавні кількаріччні події в Китаї та на їх наслідки в економічній, політичній та освітній ділянках велетенської держави. Нижче подаю авторизований, трохи скорочений переказ цієї статті для інформації та критичної розваги шановних читачів «УВісті» — ТГЛ.

У вересну та реві час чотирічна велика китайська пролетарська культурна революція породила нову людину, яка твердо, рішуче і безкомпромісово заявляє:

«Ми готові перевернути старий світ догори ногами, розтрощити його на дрібні скалки, стерти його на порох, створити хаос і велике безладдя. Чим більше безладдя — тим краще!» Таке висловлювали студенти пекінського університету Тзінгуа влітку 1966 р. на стінах будинків. На руїнах старого вони хотіли будувати новий світ.

Фанатична молодь з червоними пов'язками на рукавах скаженіла на майданах, терорізувала дорослих, обпльовувала професорів і секретарів партії, била міністрів і черниць, — волочила їх, з шапками ганьби на голові, вулицями міст.

Молодечі наповни грабували осередки партії, плюндрували музеї, споганювали пам'ятники багатотисячолітньої культури найчелеснішого народу земної кулі. Маси демонстрантів, озброєні дрючками, списами та мечами, дико кидалися одна на одну.

Із заклам'янілим обличчям увесь нарід ранком, опівдні і ввечері декламував догми своєї політичної ватажка Мао Цзе-дуна. Стінні газети, сповнені лайки та викривань, покрили фасади будинків, друки вулиць і стовбури дерев. У всій країні школи припинили роботу на два, а університети — на чотири роки. Червоногвардійці — так-чарки за здоров'я королеви називала себе бунтівлива молодь — напали на британську амбасаду в Пекіні і підпалили її. В своїх стінних газетах молодий нарід Мао Цзедуна передрікав насильну смерть «кажаним псам капіталізму».

Громадяни Заходу тремтіли зі страху. Им вирішали, що вони мали скінчити своє життя, чистячи черевики своїх косооких володарів — китайців. Совєтські маршали побачили нагоду позбутися привидів запобіжною ядерною вібною — думка, якій приєднувався свою увагу також американський президент Джон Ф. Кеннеді.

І справді здавалося, що найбільший нарід земель стрімголов валився в яму громадянської війни й анархії. Відчувалося, що знову наступала пора свавілля військових важжиків і великих селянських повстань.

Сьогодні, чотири роки після вибуху так званого згладження культури, виявляється, що апокаліптичні пророцтва були фальшиві, що страх за існування був несмірно перебільшений. Замовкли крики вуличних демонстрацій; здається, улігся сказ галасливих юрбищ; в ведавній хаос вступає новий порядок.

Вищі школи Китаю — розплідники червоних гвардій — скінчили свою чотирирічну перерву і декілька місяців тому знову почали працювати. Студенти Тзінгуа, які в 1966 р., хотіли стерти світ на порох, конструювали в 1970 машину для різання сліпцю, що стала одним з найважливіших досягнень китайської електронної індустрії.

Китайські амбасадори, відкликані додому в час культурної революції, повернулися на свої закордонні посади. Пекінські дипломати, які в Лондоні в 1967 р. дошками з парканів билися з поліцією та демонстрантами, повернулися у червні 1970 р. назад і на трибунах Аскотського іподрому, в стилі, підмішали червоногвардійці — так-чарки за здоров'я королеви Єлисавети в день її народження.

Не зважаючи на культурну революцію, Китай — єдина соціалістична країна вільна від чужоземних боргів. Заморожена торговельна валюта Китаю — одна з найстійкіших у світі. Воєнне, у великій мірі, покрита золотом та частково обмінна: китайський банк в Лондоні та Гонконгу обмінюють її на долари за найвигіднішим курсом.

Здається, що в чотири роки після вибуху культурної революції, 77-літньому «великому керманичеві» Мао справді вдалося спрямувати спущену тоді з ланцюга масову енергію у велетенську, всенародну господарську революцію. Ця економічна революція має риси далекої майбутньої утопії, яка, не зважаючи на це, робить Китай завтрішнім великим партнером світової торгівлі.

Китайська культурна революція була першою перемогою, у будь-якій соціалістичній країні, здобутою над новою елітою комуністичних партійних службовців, перемогою над шаром апаратників, який доконавши буржуазію, посів усю повноту влади та всі зразки з владою привілеїв. Це проти комуністичних апаратників, нових гнобителів китайського народу, проголосив Мао нові вартості: спонтанність, безкорисливість, рівність.

Навіть найбільш неупередженим спостерігачам здавалось сумнівним, чи Мао Цзедунові вдасться, засобами такої пекельної музики, пустити в хід господарство велетенської країни.

„Шпігель" спробував упорядкувати різну інформацію про сьогоденний Китай. Він читував західних мандрівців з часів культурної революції (найвищим пунктом була подорож двох представників „Шпігеля" через п'ять китайських провінцій), купців, дипломатів, журналістів та західніх прихильників Мао. Також підслухувались радіопередачі, перевірялись китайські газети, радились із професійними знавцями Китаю.

Перший, вловлений, наслідок: у Китаї тепер тривае велетенська виробнича битва, яка повинна поставити недорозвинену рільничу країну на рівень сучасної промислової держави.

Другий — непевний, схематичний — наслідок: переміщення народної свідомости Китаю зазнало великих змін — розвинулась спонтанність, перед якою відступають інтереси панівної кляси й самої партії на задній плян.

Виробнича битва проходить не під знаком рентабільности і прибутку, не за схемами централістичної планувальної бюрократії. Вона — вперше у будь-якій соціалістичній країні — керується місцевими революційними комітетами.

За «Шпігелем»
11 січня

АСЕКУРУЄМО

Авта, будинки, хатні речі бізнеси, від вогню, грабежі, особисту відповідальність (liabilities), моргеджові довги, рівнож асекурації: життєва хворобова, від випадку та шпитальна.

10% знижки на будинки, хатні речі й особисту відповідальність (liabilities)

Cwikilewycz Insurance Agency
10960 - 75 Ave. Edmonton, Alberta
Tel.: 433-7629 — 424-0915

Пачки до Европи й Азії

Найстарша висилкова фірма на західну Канаду, яка висилає найкращої якости матеріяли англійського виробництва і готові речі всякого роду. Також приймаємо речі, куплені в Канаді, за котрі мусимо брати всі оплати, що нам наложені. Оплата за висилку пачки з Англії 11.75 дол. без різниці, чи пачка коштує 40.00 дол. чи 300.00 дол.

М. Лаврин

Overseas European Trading Co.
TEL.: 424-6860 10531 - 97 Street
EDMONTON 16, Alberta

НЕ ВБИВАЙ

Історична повість (40)

БОГДАНА ЛЕПКОГО

«Велике діло, що мене з консисторського канцеляриста генеральним писарем зробив, першим при собі, значиться, чоловіком! Не будь у мене снаги, генерального пера не встромив би в руку. Але, що я таке при ньому? Ні то син, ні то пахолок». А піди-но ти, Пилипе, а зроби-но ти, Пилипе! «Так раз-у-раз. Знаряддя я у його руках, більш нічого. Послушне знаряддя в гетьманових руках. А як приманює мене! Все мені тую булаву показує, мовляв, по моїй смерті може вона тобі припаде, тобі, або Войнаровському».

Орлик хвилювався. Сердився, що гетьман затаїв перед ним свої зв'язки з княгинею Дольською. «Єзуїт Заленський і болгарський митрополит - розстриг та більше в нього віри мають, ніж я. А тринітар?»

Орлик пригадав собі нинішню пригоду зі шпигуном, котрий ніби то в холодній сидить. «Але під вартою, щоб йому волос з голови не злетів». Комедія, котра могла скінчитися трагічно. Чи не скінчиться трагічно ціла тая велика комедія, котру старий гетьман затіяв?

Раб бунтувався проти власти господина свого. Вічна залежність, безнастанний послух, посвякчана тінь, у якій йому доводилося ходити, бо велетень Мазепа тую тінь на його постать кидав, пройми болем його палку, честилюбну душу.

«Гарно! Регіментар ти еси, а ми підчинені тобі міністри, маємо слухати тебе і сповняти приказ свої вірно... Так скажи це. Не крийся, скажи, що ти деспот, що монархію в гетьманату робиш. А то він так м'яко прибрав нас у свої руки і крутить нами, як куклами в вертепі. Танцюємо на його шнурку. Тю!»

Кинув Ломиковського письмо на стіл.

«Такі поважні старшини, а не бачать того. Пишуть, не знаючи, що він диктує їм. Наскучило дивитися на те. Страшний чоловік. Петро тілом, а він духом старший. Духом своїм поневолює нас».

Орлик бунтувався проти перемоги Мазепиного духа. Ще раз гадками в тую ніч вертав, коли від гетьмана з таїною на печерський двір побіг і гроші ящиком роздавав, щоб молилися до Бога. Мало на якогось чоловіка не знав. Лежав серед дороги, як колода. І йому гріш у долоню втиснув. «Молися, щоб Господь устроїв усе по добру». Не прийняв. Він не ниций. «А чогож ти тут лежиш?» До Києва вмирати прийшов. Вмерти не можу. Може, тут Бог смерть мені пішле».

Хотів упевнитися, чи Київ це наш. Подивитися на Лавру, на Мазепині церкви, на академію, гетьмана побачити хотів, Степановича Івана. Чи гетьманує він, чи антихрист?

Орлик до богодільні його відвів, а на рано до гетьмана попровадив.

Ще й нині тямить цей мент. Старий козак, що за Виговського, за Дорошенка і Сомка в походи ходив, за Мазепи праву руку втратив, підступив до гетьмана і доторкнувся до його одежі. Впевнився, що гетьман це є. Мазепа руку йому подав: «Здоров бувь, батьку!»

«Доброго здоров'я вашій милості у Господа прошу», — сказав і повалився трупом.

Орликові на цей спомин мурашки полізли по шкурі. «Духом своїм насилує нас. Такої жертви, як він, ніхто не жадав від козацтва. А слухають його. Навіть на Січі свою партію має».

Орлик гарячий лоб до зимного стола притулив.

«Але й насилі кінець. Годі, щоб він нас до нещастя провадив. Нас — то ще. Але що винні жінки й діти наші? Ми, батьки і мужі їх маємо їх добровільно в руки московських катів віддати? Ні, ніколи й нізащо в світі! Такої жертви ніхто не сміє вимагати від тебе, навіть гетьман від свого генерального писаря, ні!»

Орлик встав. «Що ж тодї?..» питався сам себе тривожно... «Сказати йому це? Знищить чоловіка. Назве зрадником і бунтарем, прихвостнем Кучубея. Під суд віддасть...

Найпростіша річ, — вбити. Лежить сам, ніде ні живого духа. Спить. Один, добре вмірений удар шпилету і всій трагедії кінець. З шатра є потайник у балку, про котрий не знає ніхто. Можна вийти, вернути в табор другим боком і — кінці в воду».

Орлик тірко всміхнувся: фантазії. Зрада Валентайнових офіцерів, український Хеб». Він неспосібний до того.

Чув жар в очах. Чи не яка недуга?

Прикладав руку до висок. Рука дрижала й була гаряча.

«Всі ми, ніби в бреду. Він один здоровий, він один знає, чого хоче і що йому робити, отсей старий, дряхлий чоловік, що так спокійно спить за шовковою стіною, тоді як його генеральний писар, молодий і дужий Пилип Орлик з ума сходить. Кінець тому, кінець! Піди, кинь йому цей лист і скажи, що довше

Орлик встав, поправив пояс, пригладив рукою чуб, взяв Ломиковського письмо і відхилив занавісу. «Піди геть! Геть!» — приказував собі в душі.

Гетьман глянув на свого писаря, піднявся, сів на ліжку, очі в нього вп'ялив.

Орлик хотів видержати цей погляд, — не міг.

Повіками зіниці накрив.

Турецькі узори затанцювали на долівці, соняшні квадрати засуетилися, як живі, гетьманська хоругов залопотіла, як крилами птаах.

«Втікати, втікати, втікати!»

Ноги трималися землі. Рушитися не міг.

Стояв у ногах постелі. Лист «дурницями» записаного паперу дрижав у його руці.

«Пилипе!» — почув м'який оксамитовий голос.

«Слухаю, милости вашої», — відповів, підступаючи до гетьманської руки.

Що спричинює те, що СІГРАМ п'ять зірок продається краще, ніж усі інші роди віскі в Канаді?

ВАШ ДОБРИЙ СМАК!

Це легко зрозуміти чому.
Прекрасна якість. Приємна на смак, приємна на око, безперечно найкраща якість. До того йде ім'я і якість

Сіграму. Доказ? Це також легко.

ПРИЄМНА ВІСКІ!

Seagram's FIVE STAR
CANADIAN RYE WHISKY

Український вечір в німецькому ресторані!

КОЖНОГО ЧЕТВЕРГА, від 8-ої години вечора в ресторані „Гоффройгавс" будуть подавати українські страви.

Того вечора в ресторані українська оркестра буде приграватиукраїнські мелодії, а ансамбль українського танцю „СОКІЛ" буде танцювати українські танці.

Очивидно, що, на бажання, можна буде дістати і всі німецькі та канадські страви, що їх ресторан подає щодня.

HOFBRÄUHAUS
Tel.: 422-1742
10209 - 97 St., Edmonton

ДРУГА НЕДІЛЯ ПОСТУ

14 березня

ЛИСТ ДО ЄВРЕЇВ: зач. 304.

Господи, Ти напочатку основував землю, і ділом твоїх рук є небеса. Вони минуться, Ти ж останеш, і всі, як одіж, постаріються, і, як одежину зміниш їх і переміняться, як плащ, але Ти той самий єси і Свої літа не скінчаться.

До котрого ж з ангелів сказав коли: Сиди по моїй правиці, поки не положу твоїх ворогів підні ж к о м твоїх ніг? Чи не всі вони служебні духи, післані на послугу для тих, що мають наслідувати спасіння? Тому мусимо тим більш уважати на те, що ми чули, щоб не пропасти.

Бо коли яке слово, сказане ангелами, було успішне, а всяке переступство і непослух отримав справедливу відплату, то як утечемо, коли не дбали про таке велике спасіння, котре провідане спочатку Господом.

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ВІД МАРКА: зач. 7.

У той час Ісус увійшов у Капернаум, і пішла чутка, що він удома; і зараз зібралось багато народу, що годі було помістити біля дверей; а він говорив їм слово.

І приходять, несучи до нього розслабленого, а несли його четверо; не змігши через натовп донести до нього, розкрили стелю, де він був, і пробивши отвір, спустили постіль, де лежав розслаблений.

Побачивши, Ісус їх віру, каже розслабленому: „Сину! твої гріхи прощені".

А були деякі з книжників, що там сиділи й думали в серцях своїх: що цей говорить? Він хулить! Хто може прощати гріхи, як тільки один Бог?

І зараз Ісус пізнав духом своїм, що так вони собі думають, каже до них: „Що легше сказати розслабленому: Прощені твої гріхи, чи сказати: Уставай, візьми свою постіль і ходи? Але щоб ви знали, що Син чоловічий має власть прощати гріхи на землі, — каже розслабленому: Кажу тобі, устань, візьми свою постіль та йди до свого дому".

І той устав, узяв негайно постіль і вийшов перед усіма, так що всі дивувались і славили Бога, кажучи: „Ніколи ми такого не бачили".

о. Д. Базюк
P.O. Box 10, High Prairie
7. березня — Гай Прері10; Грейд Прері 3
14. — Норт Стар 10; Ройс 3
21. — Ріно 10; Гай Прері 2
25. — Гай Прері 10
28. — Гайнс Крік 10; Ройкрафт 3:00

о. Є. Дмитрук
Ph. 424-1472
11139 - 110 A Ave., Edmonton
7. березня — Ст. Майкел
14. — Делф; сповідь: п'ятниця год. 7 веч.; субота рано год. 8 і Сл. Божа — Сорокоуст год. 9:30; неділя 8:30 р. і Сл. Божа год. 11:30
21. — Восток св. Михаїла; сповідь субота 8:30 рано і Сл. Божа — сорокоусти; субота веч. 7 год. і в неділю від год. 8:30; Сл. Божа год. 10:30
25. Благовіщення — Ст. Майкел: Всен. 9:30; Сл. Божа 10:30
28. — Лемонт год. 10:30 р. Сл. Божа — сорокоусти; субота год. 7:30 веч і в неділю рано.

о. Д. Гнат
P.O. Box 68, Glendon
Ph. 636-3541
7. березня — Ст. Павль 8:30 р.; Гленден 10 р.
14. — Айрон Ривер 10:30 р.; відповідна сповідь

IMPERIAL MEMORIAL & STONE Company
10702 - 101 St., Edmonton
Найбільша в Едмонтоні й одинока робітня пам'ятників, від 1903 р. Великий вибір пам'ятників з граніту й мармуру до оглядання в нашій виставовій залі. Хрести всяких розмірів, покриття на гроби, плоскі таблиці на гроби з мармуру, граніту й бронзи. Напишся на пам'ятниках даром та дарова достава. Пишіть за фолдером "D". Замовляйте прямо в нас й дістанете 35% опусту від нормальної ціни.

У СТОРІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Анна БУМБАК

Ювілейна марка, випущена у Вінніпезі

Сто років тому, 25 лютого 1871, в родині Петра Косача і Ольги з Драгоманових народилась донечка Лариса — дитина з надзвичайним даром, який пізніше визначить їй одне з почесних місць серед найкращих синів і дочок українського народу.

Лариса Косач, під прибраним ім'ям Леся Українка, — велика українська поетка, про яку Іван Франко писав: «Від часу Шевченкового „Later" та вставайте" Україна не чула такого сильно гарячого та поетичного слова, як з уст цієї слабосилої хворої дівчини».

ТВОРЧІСТЬ. В українській поезії і драмі на межі XIX і XX сторіч творчість Лесі Українки — найвище досягнення.

Перші літературні спроби Леся Українка почала писати, коли їй було тільки 12 років. Вона раз-у-раз здійснювалась хуру. В останніх п'ятьох роках її життя, почався в неї нестримний поступ, де кожний твір означав нову стадію, нову перспективу мислі, нові образи.

Її творчість глибоко національна, всім змістом зв'язана з життям українського народу, з переживаннями нашої людини. Свою творчість вона виводить на тлі вічних вселюдських змагань та переживань.

В інших обставинах її твори дійшли б у вибрані кола світової інтелігенції, знаходили б найкращих критиків. Складається враження, що якби Л. Українка пожила трохи довше, вона внесла б у світову літературу щось справді вічного.

В особі Лесі Українки поєднались великий природний талант, блискуча європейська літературна освіта, палка вдача борця проти неправди й неволі, глибокий щирий патріотизм, волелюбність і гуманізм.

Мала Леся мала дуже сприятливі умови для свого розвитку. У висококультурній родині, під впливом матері письменниці (Оле н и (Пчілки) вона виховувалась в українському національному

(закінчення з 4 стор.)

довго про се і про те. Не любив ляхів, а не терпів москалів. Незалежна Україна була ціллю його мрій, революція — його прагненням . . .»

ШЕВЧЕНКО І КУЛІШ

Даремно б ми теж шукали в збірці спогадів про Шевченка «Історичне оповідання» П. Куліша, дядя як вступ до його «Хуторної поезії». Це одне з головних джерел у назагал убогій менуарній літературі про Кирило-Методійське Братство та про ролю в ньому Шевченка.

Чому ж цього «Оповідання» нема? Поперше, тому, що Шевченко виступає в цьому творі, як речник українського національного радикалізму. Куліш оповідає, що Шевченко всю причетну до Братства молодь навчив «ненавидіти москалів», яких не називав «інакше, як кацапами». Другою ж причиною невмішення цих цікавих спогадів є те, що Куліш стверджує в них — і то абсолютно об'єктивно! — як наша тодішня молодь була глибоко просвічена Св. Письмом, як ішла вона за ідеалами любови і правди, проповіданими Христом.

Написані ці спогади з великим пафосом. «Се був уже не кобзар, а національний пророк» — пише К у л і ш: «Кияни взирали на Шевченка, як на якийсь світильник небесний, і се був погляд правдивий . . . Шевченко з'явився між нас, яко видиме оправдання нашого надхнення звиш». «Коли говорено колинебудь поправді, що серце оживло, що очі загорілись, що над чолом чоловіка зясніється полум'яний язик, то се було тоді в Києві».

Коли читаємо довгі спогади, то перед очима твоїми постає образ справжнього національного пророка, а от якийсь ретельний цензор з МВД викидає все це зі збірки, і тим самим духовий образ Шевченка маліє, пригашується.

Взагалі свангельський й християнізм всіх членів Братства, а зокрема володаря їх дум Шевченка — це камінь «претиковення» для всіх совєтських дослідників. Боятся вони його, як чорт ладану, і цілковито і скрізь у своїх писаннях його замовчують, бо справа ж тут у тому, що і Шевченкові політично-національні, і соціяльні погляди — це ж вислід його глибокого свангельського християнізму.

ШЕВЧЕНКОВА ВІРА

Як для самого Шевченка, так і для цілого покоління і нашої, і польської молоді 30-х — 40-х років конечність перебудови соціяльного і державного устрою на засадах християнської моралі була просто аксіомою, наріжним каменем їх політичного кредо.

Все, що писали ми що тему я, В. Щурат, Ів. Брик, Дм. Чижевський, для совєтської «науки» — «гласи вопіщих в пустині». А ці ж наші праці — докладно удокументовані розвідки, в яких і натяку нема на якесь фантазування або хоч би сліду якоїсь тенденційности!

Але як же І м, рабам-писакам, про це писати і як у матеріялах до Шевченкової біографії уміщувати сто с о в н і свідчення сучасників, коли їм згори наказано робити з Шевченка атеїста?

Приводом до творення легенди про Шевченків атеїзм є ті уступи в його творах, де він сперечається з Богом, наприкас на Його, інакше сказати, де він «богоборствує». Але ж не може боротися з Богом той, хто Його не визнає, той для кого Бог не існує!

І який же з Шевченка атеїст, коли він, напр., критикуючи філософа Л и б е л ь т а (його «Естетику») , каже, що існування Бога — «єтара як світ істина»?

І т у т я наведу приклади конфіскування в згадках і спогадах сучасників Шевченка дуже цікавих свідчень про постову релігійність.

Уже в середині 50-х років почали більшевики хвалитися, що «знайшли» листи Броніслава Залеського до Вениславовського, в яких є дуже багато нового про Шевченка. (Не було чого «знаходити», бо я ще в 30-х роках використав ці недруковані листи і в примітках до листів Шевченка у варшавському виданні його творів, і в біографії поета, що вийшла в 1955 році, і в своїй статті у львівському «Дні», десь у 1936-38 роках, про участь Шевченка в Кара-Тавській експедиції).

Між іншим, в одному з листів до Аркадія Венгжиновського Бр. Залеський оповідає, яке страшне нервове потрясення пережив був Шевченко, коли, повернувшись з Аральської експедиції до Оренбургу, довідався, що й досі в Петербургу не прийшов дозвіл йому рисувати. Шевченко почав тоді топити своє горе в алькоголі і тяжко захворів, але потім каявся.

Оповідаючи це, Залеський стверджує, що, власне, релігійність уратувала тоді Шевченка, що власне його «християнські почуття» визволили поета з цієї страшної життєвої кризи.

Інші згадки Залеського про Шевченка в совєтській збірці спогадів про нього, про яку ще тут мова, добре використані, але наведеного вище свідоцтва про оренбурзьку кризу даремно б ми в ній шукали!

А ось іще приклад. Опинившись під наглядом поліції під час подорожі на Україну в 1859 році, отже, вже на смерку життя, Шевченко якийсь час мешкав у Києві на Прірві в одній міщанки. Дочка цієї тодішньої Шевченкової господині С. Кропивина здвижила дуже цікаві спога-

о. Б. Лисак ЧСВВ
P.O.B. 58, Mytnam, Ph. 366-3896
7. березня — Мирнам 10; Боведен 11:30
14. — Файденгі 10:30 вел. сповідь
21. — Мирнам 10
25. — Моркемб 10:30 вел сповідь Мирнам 6:30 вел сповідь
28. — Лілойдмінстер 10:30 вел сповідь

о. М. Мартинець
12204 - 113 Ave., Edmonton
7. березня — Кемровд 9; Гей Лейкс 11, загальні збори
14. — Кемровд 9; Равнд Гіл 11
21. — Кемровд 9; Гей Лейкс 11
28. — Кемровд 9; Равнд Гіл 11

о. П. Петришин
Box 83, Redwater, Alta
Phone: 735-3952
7. березня — Редвотер 10:30
14. — Редвотер 9; Федора 10:30
21. — Редвотер 9; Вог 10:30
25. Благовіщ. — Редвотер 9
28. — Редвотер 10:30
Кожної суботи о 8 веч. Молебень до Господ. Христа, а по Молебні — сповідь.

о. К. Сташгрет
P.O. Box 322, Vilna
Ph. 636-3543
7. березня — Витьма
14. — Стрий
21. — Спеден (вел. сповідь в суботу 20, від год. 2 пол.)

о. Р. Стародуб
P.O. Box 227, Innisfree
Ph. 592-3804
7. березня — Левой 10 рано (сповідь)
14. — Ренфурд 10 р. (сповідь); Іннісфрі місто 7:30 веч.
21. — Іннісфрі 11 ранч 10 рано (сповідь)
28. — Іннісфрі 10 ранч 10 рано (сповідь); Менніз 7 веч. перед Службою Божою сповідь.

о. І. Черкасівський
Ph. 948-3730
P.O. Box 141, Derwent
7. березня — Дервент 10:30
14. — Дервент 8:00; Елк Пойнт сповідь 10. Сл. Літургія 11:00 (субота сповідь 7:30 веч)
21. — Дервент 8:00; Верміліон сповідь 10. Сл. Літургія 11:00 (суботу сповідь 7:30 веч.)
28. — Дервент 8:00; Нортерн Велі сповідь 10:00. Сл. Літургія 11

САСКАЧЕВАН

о. Б. Бачинський
922 - 108 St., North Battleford
Ph. 445-2731
7. березня — Норт Баттлефорд; 2:30 попол. Радісон
14. — Витків
21. — Норт Баттлефорд
28. — Радісон (рано)

о. М. Будз
P.O. Box 208, Vonda
Phone 47
7. березня — Вонда 10:30
14. — Сматс 10:30
21. — Пітерсон 10:30
28. Гавриловки 10:30

о. В. Фляк
Box 161, Cudworth, Sask.
Phone: 256-3306
7. березня — Бруно 9; Кадворт 11
14. — Гамбоад 9; Дана 11; Кадворт 4 попол.
21. — Бруно 9; Гамбоадт 11; Кадворт 4 попол.
25. Благов. — Бруно-місто 10
28. — Кадворт 9; Твей 11

о. А. Хорунжий
P.O. Box 111, Alvena, Ph. 10
7. березня — Ланіцці
14. — Алвена - фарми
21. — Ланіцці
28. Алвена - місто

БРИТАНСЬКА КОЛЮМБІЯ

о. І. Макух
Victoria, B.C., Ph. 384-2292
1112 Caledonia Ave.
7. березня — Вікторія 10 р.
14. — Вікторія 10 р.
Шемайнус 3 попол.
21. Порт Алберні 10 р.
28. — Вікторія 10 р.

Богослужения: березень

Гр.Юл.Дні	*Київський календар Григоріянський календар*
8 23 П	Полікарпа спмч. Теофілакта преп.
9 24 В	† 1 і 2 найд. гол. І.Хр. † 40 мч. у Севастії
10 25 С	Тарасія св. Софронія св.
11 26 Ч	Порфірія св. Кондрата мч.
12 27 П	Прокопія преп. Теофана і Григ. Вел. папи
13 28 С	Василія преп. Перен. м. св. Никифора
14 1 И 2 Посту.	Євдокії **3 Посту Хрест.** Венедик.

ДЛЯ ПРАВОСЛАВНИХ СВЯЩЕНИКІВ

В Українському вільному університеті в Мюнхені почався курс-семінар для православних священників. Викладачами богословських дисциплін є компетентні священики; професори УВУ дають виклади українознавства, соціології тощо.

Учасники курсу слухають щодня пересічно шість лекцій.

Як окрадають Шевченка на нашій, не своїй землі

ДВІ КОНФЕРЕНЦІЇ

Минулого тижня відбулася одноденна конференція священиків Едмонтонської епархії; священників Альберти — в Едмонтоні, священиків Британської Колюмбії — у Ванкувері.

Присвячений Ніл, що брав участь в едмонтонському зібранні, їздив тиж до Ванкуверу.

На конференції обговорено такі питання, як українська мова в Літургії; пости і свята; проповідь у наш час; епархіяльні та парафіяльні організації. Кожному з цих питань була присвячена повідь і співдоповідь.

ТАСМИНІЯ НАЙБІЛЬШОГО КУМРАНСЬКОГО СУВОЮ

«Всього ще не можна сказати»

У час шестиденної арабсько-ізраїльської війни 1967 року, коли ізраїльські вояки займали Вифлеєм, у руки жидів дістався найбільший пергаменовий рукопис Кумранської громади з І сторічча після Христа, т.зв. Сувій храму. З того часу ходили про це різні чутки. Тепер ізраїльський археолог Ігаел Ядін дещо сказав, хоч виразно застеріг, «що всього ще не можна сказати».

21 року, коли проф. Ядін був в Англії, до нього прийшов один чоловік «він не був жид ні європеець», сказав тепер Ядін) і пропонував купити давній рукопис з Кумрану. Подав тек ціну: від одного до двох мільйонів доляра.

Ядін сказав, що не говорить-тиме про ціну, поки не буде знати змісту рукопису. Тоді чоловік, що говорив з Ядіном, поїхав до Йорданії і звідти привіз кусень пергамену. Ядін, що раніш вивчав Кумранські рукописи, був захоплений. Він пізнав добре знайоме письмо. «В мене таке враження, ніби він мій особистий знайомий», сказав Ядін про давнього кумранського переписувача.

Людині, що зрікалась з Йорданії, Ядін сказав, що дасть 100.000 долярів за рукопис. Після довгих торгів пислакець з Йорданії зажадав 10.000 задатку. Ці гроші Ядін дав йому і більш уже не бачив його ніколи.

Ядін пильно перечитував йорданські газети, шукаючи будь-якої вістки чи хоч натяку про продаж цінного рукопису. Не знайшов нічого.

Рукопис був у Вифлеємі. Коли те місто зайняли ізраїльські вояки, Ядін не пропав нагоди.

Археолог Ядін є також визначним військовиком. Коли він про цей момент у постовому житті. Спогади ці видруковані в збірці, але з оповідання Кропивної викинуто згадку про те, як Шевченко щодня вставши рано (о 4-ій год.), мився надворі коло колодязя погожою водою, а «потім молився».

Замість останніх слів бачимо і тут три крапки!

Іноді тяжке «цензурування» спогадів про Шевченка може навіть і насмішити. Так, напр., зі спогадів історика Ол. Лазарєвського викинуто згадку про те, як Шевченко, підражнюючи автора спогадів і його молодшого брата, студента Іваня, які захоплювалися «Космосом» великого природознавця Гумбольдта, сказав: «Любонь уже скоро за Гумбольдтом і Любу молитися будете!» — себто, що для захопленої природознавством і позитивізмом молоді «Космос» буде за молитовник правити.

Це ж лише посередній доказ, що Шевченко позитивізму і матеріялізму, що на тлі першого виріс і розрісся, не сприймав, як незаперечних філософських доктрин. Але й це Тарасове іронічне, жартівливе висловлення теж сконфісковане.

ГОЛОС ПЕРЕСТОРОГИ

Те, що я подав вище, — ані наукова студія, ані рецензія. Не є це і вичерпне використання стосовних даних, які маю в своєму розпорядженні. Це — голос перестороги, яка сподіваюся, зробить враження на наше громадянство, бож наведені мною приклади — аж надто яскраві.

Не ставленням рукотворних пам'ятників Шевченкові у вільному світі і не академіями на його честь (ні перших, ні других, натурально, я не відкидаю), а джерельними монументальними науковими виданнями, в яких буде реставровано те, що большевики крадуть у Шевченка, ми зможемо реставрувати теж і його справжній духовий образ, так большевиками очукрений, бо — обезголовлений!

Мусимо дати і українським, і неукраїнським дослідникам у вільному світі доступ до жадною цензурою неопшиканих джерел. Бож інакше підставою для їх досліджень будуть служити совєтські джерела.

ПОМЕРЛИ

Осип СТАНИМІР

У Торонті 13 лютого вмер на 81-ому році життя сотник Осип Станимір, останній командир Ш-ої бригади — колишнього Ш-го корпусу УГА, довголітній громадський діяч, організатор кооперативного життя в Галичині, колишній директор повітових союзів у Дрогобичі і в Перемишлі та автор книжки «Моя участь у визволених змаганнях 1917-1920».

Його похорон відбувся у Торонті 17 лютого.

За упокій його душі буде відправлена Панахида в едмонтонській катедральній церкві св. Посафата в неділю, 7 березня, о 12:30. Організація членів УГА запрошує до участи українські громадянські організації Едмонтону.

д-р Степан БОЖИК

У Ліовелі, в Бельгії, 14 лютого вмер адвокат д-р Пзвло Божик, уроженець Равщини, колишній старшина УГА, визначний громадський діяч в Західній Україні і в Бельгії.

Прожив 73 роки.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ
UKRAINIAN NEWS

Український католицький тижневик ◆ Виходить щочетверга в Едмонтоні ◆ Видає Спілка «Українські вісті» ◆ Ціна передплати в Канаді: $5.00, поза Канадою: 6.00; зміна адреси: 15 центів.

Published every Thursday in Edmonton ◆ Member of the Canadian Weekly Newspapers Association ◆ Yearly subscription in Canada — $5.00, in other countries — $6.00.

Ukrainian News, 10967 - 97 Street, Edmonton 17, Alberta
Телефон 422-5708 Telephone
Second class mail registration number 1035.

ШКІЛЬНА МОЛОДЬ УШАНОВУЄ ПАМ'ЯТЬ ШЕВЧЕНКА

(гп) Найкращим концертом на пошану пам'яті Тараса Шевченка є спільний концерт усієї української шкільної молоді. Такий концерт найкращий у наших умовах. Він, може, не завжди матиме справді високий мистецький рівень; але має виняткових виконавців: молодь, що вивчає українську мову і хоче залишитися вірною тій мові — мові Шевченка.

З приємністю і признанням треба привітати заходи Шкільної Ради едмонтонського відділу КУК відзначити Шевченкові роковини спільним концертом української шкільної молоді Едмонтону. У концерті, що відбудеться в найближчу неділю в Ювілейній авдиторії (інформацію знайдете на 3-ій сторінці «УВ»), візьме участь бл. 500 учнів рідних шкіл. Промовцем буде учень Курсів українознавства. Буде спільний виступ хору молоді; будуть теж виступи окремих шкіл (співи, деклямації, хоровідх тощо).

Такий концерт, за пляном організаторів, буде і в найближчі роки. Це не має бути ще один «конгрес», а спільний вияв пошани молоді найбільшому поетові України. Нема сумніву, що цей дуже вишукані почин заслуговує на підтримку старшого громадянства. Погано було б, як на зміну давнім жалям: «де наша молодь?» довелось би нам почути нове нарікання: «де старше громадянство?».

Останнім часом у деяких містах Канади, теж в Едмонтоні, деяка частина української молоді, студентської і шкільної, починає виявляти збільшене зацікавлення справами українства в Канаді і взагалі українськими справами. Все ще нам мусить залежати на тому, щоб цей здоровий рух міцнішав і поширювався.

У минулу неділю в Едмонтоні місцева громада організувала успішну, успішну найбільш під виховним оглядом, вечірку на пошану учнів — відмінників середніх шкіл. У найближчу неділю наша молодь ушанове пам'ять Шевченка. Сподіваємося, що не тільки батьки й матері, не тільки виховники, а й уся українська громада прийде на Шевченківський концерт української шкільної молоді.

ТРИ СОВЕТСЬКІ ЖИДИ В БРЮССЕЛІ

Три визначні советські жиди приїхали до Брюсселю розбивати «сіоністську кампанію наклепів проти Советського Союзу». Хоч керівником трьох висланців був генерал, вони, звісно, нічого не розбили; виконали доручене завдання і вернулися додому. Так само, як не раз уже бувало з різними високими особами з Києва, що їхали за кордон розбивати «наклепи».

Наприкінці лютого в Брюсселі мала конференція для обговорення становища жидів у СССР. Советський уряд зразу пробував робити тиск на бельгійський уряд, а «Правда» ще раз почала катехизацію зі советськими жидами. Советський амбасадор у Бельгії подав офіційний протест. Коли це не помогло, бельгійському амбасадорові у Москві вручили ноту, в якій советський уряд висловлює здивування, що бельгійський уряд не заборонив зібрання «наклепників», і рішуче протестує проти такого потурання, яке суперечить «советсько-бельгійським взаєминам». Водночас у московській «Правді» вміщено сувору статтю, яка не тільки ще раз засуджує сіонізм, а й заявляє, що сіоніст не може не бути «ворогом советського народу».

Конференція в Брюсселі таки відбулася. Советські тиски і протести тільки збільшили її розголос. Нашвидкуруч тоді розшукали у Москві трьох жидів — «героїв Советського Союзу»: генерала Давида Драгунського, академіка Самуїла Зіва й поета Герріха Гоффмана і вислали їх до Бельгії. При ордеионосці виступили на прессовій конференції, запевняючи, що в СССР нема антисемітизму. Всі три також сказали, що брюссельська конференція була тільки «сіоністською пропагандою».

З трьох висланців генерал Давид Абрамович Драгунський був єдиним, що не тільки говорив, а й щось сказав. На запитання, чому советський уряд не пускає своїх жидів до Ізраїлю, генерал сказав, що советський уряд не буде постачати гарматнього м'яса ізраїльським імперіялістам. Можна припускати, що між советськими жидами, які з огидою відкидають сіонізм, прикайманні дехто рветься на египетський фронт, але генерал Драгунський не встиг про це розказати.

У Брюсселі три жиди з наказу Москви дали «відповідь» жидам. Такі «відповіді» давали вже українці українцям. Цього «національного правила» додержують у Москві дуже точно. І саме ця бюрократична точність є першою ознакою обзуди московських пропагандивних протинаступів.

КАРДИНАЛ ФЮРСТЕНБЕРГ ДАЄ ВІДПОВІДЬ:

«Ждемо рішення»

У листі до голови Українського конгресового комітету Америки Лева Добрянського архиепископ Йосиф Ріла-Монді, папський представник у ВаШінгтоні, повідомив, що кардинал М. Фюрстенберг, керівник конгрегації східних Церков, «просив мене підтвердити одержання Вашого листа, висланого до нього 12 грудня 1970».

«Щодо заторкнутих у Вашому листі справ, Його еміненція бажає повідомити Вас про таке:

1. Призначення і дія Папської комісії для перегляду Кодексу канонічного (церковного) права Східних Церков є є в компетенції Священної конгрегації східних Церков.

2. Характер взаємин між патріярхами, патріяршими синодами і єпископами даного обряду поза патріяршими територіями буде визначений при перегляді східного канонічного права. Вселенський собор не бажав визначати ці взаємини. І справді, Собор прийняв назву, вжи в а ю ч и слова «аггрегатус», що ясно вказує на певні взаємини без визначення їхнього правного характеру. Ждучи рішення в справі перегляду східного канонічного права Священна коаггрегація в імені Святішого Отця проголосила «Заяву». Ця «Заява» з 25 березня 1970 року опублікована в «Акта Апостоліце седіс», 1970, стор. 179.»

ЯК ОКРАДАЮТЬ ШЕВЧЕНКА НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

Павло ЗАЙЦЕВ

Ця стаття покійного П. Зайцева, визначного шевченкознавця, написана в 1961 року.

Кожний хоч трохи освічений українець, який читав твори Шевченка з циклу «Три літа» (зокрема «Розриту могилу», «Чигирин» та «Великий льох»), знає, що Шевченко був надхнений ним оборонцем повної культурно-національної і політичної незалежности свого народу, співцем повної його суверенности. І коли хтось, реагуючи на ствердження цього незаперечного факту, спробує заявити, що таким Шевченко був лише за часів молодости, то у відповіді на це дістане пораду прочитати написаний уже на засланні промазепинський «Іржавець», а також уже незадовго перед смертю створену поезію «Якби то ти, Богдане п'яний...», в якій поет купає в каложі гетьмана за злуку з Москвою.

Та й в інших Шевченкових творах знаходимо десятки яскравих висловлювань, які стверджують вищеподану тезу, але цей факт є сіллю в оці сучасних московських вболодарів і їхніх посіпак на Україні.

І ті, і другі добре знають, що УССР не має жодних ознак справжньої суверенности, а править нею Кремль, визискуючи наші натуральні багатства і робочу силу поневоленого українського народу.

Водночас 1 червоня Москва, і ті наші перевертні, що їй помагають «полатану ізі материї сорочку здійматі», знають добре, який непереможний вплив на наш народ має вогневе Шевченкове слово. Коли Шевченко ще в 1845 р. написав:

Москалики, що заздріли,
То все очухрали,
то й тепер у 1961 році ці слова для кожного українця звучать, як ніби сьогодні написані. І не тільки ці ось занаведені нами Тарасові слова звучать як актуальні, так звучать також частина його поезій, особливо вздхненні його пророцтва.

Хто там, «на нашій, не своїй землі», читаючи Шевченкове пророче твердження, що його творчість:

...притчею стане —
Розпинателям народнім.
Грядущим тиранам, —

хто не схоче ще раз перечитати сторінки «Кобзаря», в якому на кожному кроці зустріне гимни свободі, мрії-молитви про Сонце Правди, про здійснення на землі Христових заповітів Правди й Любови?

І Тарасове слово, це справжнє «кадило істини», воістину стало «притчею» для нових тиранів. Ради собі дати з ним, цим кадилом істини вони не можуть, але силкуються зробити по змозі все, щоб ослабити значення і грізне звучання Шевченкових творів.

ФАЛЬШУЮТЬ ШЕВЧЕНКА

Досягти цього пробують різними способами й засобами. До них належать передусім коментарі, примітки та інтерпретації до Шевченкових творів. Належать теж біографії поета та монографії про його творчість, в яких до непізнання спотворюється його духовний образ: Шевченко виступає в них, як якийсь рабський поплентач «старшого брата», як учень «прогресивних» російських письменників і критиків, яким нібито свій духовний розвиток він завдячує.

Я не збираюся критично розглядати всю цю брехливу літературу, бо це — тема для великої монографії. Я хочу лише звернути увагу ширших кіл нашого в більшому світі сущого громадянства на це один засіб, що його тепер вживають підневільні советські науковці з наказу партії та партійної цензори, які вивершують працю своїх рабів.

Цей засіб — промовчування, або точніше — конфіскування, партійною цензурою всього того, що й немиле в матеріялах для Шевченкової біографії. Пробувати його застосувати й до самих Шевченкових творів, бо в кількох виданнях «Кобзаря» викинули найбільш противоковські Шевченкові твори, перелічені мною на початку цієї статті, але, здається (є дані це припускати), що цей засіб буде відкинений і не повторюватиметься.

Натомість, напевно, продовжуватимуть там методу конфіскування в матеріялах до Шевченкової біографії всього того, що перечить тезам партії, а саме — що Шевченко не приймав окремого існування України (бо ніби разом з Москвою), що він був атеїстом і матеріялістом. Під матеріялами до Шевченкової біографії розуміємо а) спогади про нього, б) згадки сучасників про нього, в) все, що писалося про нього в пресі за його життя, г) офіційні документи про нього.

А ця «метода» найшкідливіша й найнебезпечніша, як я покажу нижче.

Ось у мене на столі два советські монументальні видання «Т. Г. Шевченко в документах і матеріялах», Державне видавництво політичної літератури УССР, Київ, і Біографія Т. Г. Шевченка за спогадами сучасників», видавництво Академії наук Української РСР, Київ, 1958.

Вже вперше взявши до рук книжку «Шевченко в документах» я розшукав доклад шефа жандармів гр. Ол. Орлова, на підставі якого цар Микола І затвердив запропонований вирок на Шевченка — безтермінове заслання в солдати до Оренбурзького краю.

Це ж документ, в якому зафіксовано найтрагічніший момент у житті нашого поета і безперечно найважливіший серед усіх офіційних документів про нього, бо саме в цьому докладі стверджувалося, які шкідливі наслідки мало б розповсюдження творів Шевченка.

Яке ж було моє здивування, коли я сконстатував, що з цього докладу викинено й заступлено крапками такий уступ: «З уподобленими віршами» (Шевченка) на Україні могли б посіятися і згодом закоренитися думки про визволяння блаженство часів гетьманщини, про те, що буде щастям повернути ті часи, і про можливість існування України, як окремої держави».

По 103-х роках після того, як цю думку висловив шеф російської політичної царської поліції, політична поліція нібито «окремої держави» зветься «Українська РСР» побоялась довести цю думку до публічного відома! Коментарі тут зайві!

Сконстатувавши цей факт я почав шукати інший важливий документ — реферат начальника штабу Корпусу жандармів ген.-лейт. Л. Дубельта, який переглядав не лише забрані поліцією у Шевченка його революційні твори, а й видані легально «Кобзарь» і «Гайдамаки». Виявилося, що цього реферату у зібрці «Шевченко в документах» зовсім нема.

Чому нема? На це дасть відповідь сам документ, в якому Дубельт писав, що в переглянутих ним творах Шевченко: «все йде виключно напрямком: невпинно нарікає на страждання України й хоче збудити ненависть до панування росіян...»

Адже, за советською версією, Шевченко боровся лише з царем та його режимом, а не виступав проти панування росіян на Україні, як, як кожному відомо, і досі залишається незаперечним фактом.

СПОГАДИ

Але перейдім до зібрки спогадів про Шевченка. Мушу тут стверднти, що моя ініціятива — зібрати їх і видати у вільному світі, не зустрілася з належним розумінням. Але, не зважаючи на це, я вестиг зібрати близько п'ятидесяти спогадів (значна частина того в фотокопіях). І тут мушу об'єктивно стверднти, що я займаю виключне становище — становище справді озброєного даними критика.

Знавши вже, що зроблено в Совєтах зі зібркою документів (переважно офіційних) про Шевченка, я, річ ясна, напередк критично насторожся до цієї зібрки спогадів про нього і коли вона потрапила до моїх рук, я вже знав, чого так не знайдемо в ній. Всі мої передбачення справдилися. Видано цю збірку у 1958 році — за рік перед 250-річними роковинами Полтавського бою (1709-1959).

Шевченко й Мазепа... Пікава тема!

Отже, я відразу почав шукати в цій збірці уступів у спогадах різних авторів про Шевченкове відношення до Мазепи. Почав від свідчення Я. Полонського, російського поета, приятеля Шевченка.

У спогадах його є цікавий уступ, в якому автор оповідає, як бувши в гостях у Шевченка, він почув від Шевченка, що «він не любить нашого поета Пушкіна і не тому, щоб він уважав його за недобрего поета, а просто тому, що Пушкін — автор поеми «Полтава». Шевченко дивився на Кочубея лише як на донощика; Пушкін бачив у ньому вірного сподвижника Петра Великого, оклеветаного і скараного на смерть Мазепою...» і т. д. (том. 1-й Правдного «Кобзаря» 1876 р.)».

В совєтському виданні спогадів Полонського про Шевченка замість цього уступу маємо... три крапки!

Тоді я розшукав згадку Д. Селецького про його зустріч з Шевченком у Яготині, у князів Репніних. У цих своїх спогадах Д. Селецький оповідає, як у Яготині виник проект поставити оперу.

Д. Селецький пише в спогадах: «Автори сюжет, що задовольняв усіх драматизмом і багатством дій — Мазепа. Шевченко мав написати лібретто, а автор спогаду Д. Селецький (тоді полтавський губернійський маршалок шляхти, а згодом київський губернатор) — музику».

«Коли всі — оповідає Селецький — обстоювали особу Мазепи й хотіли представити його оборонцем свободи в боротьбі з деспотизмом Петра», він, Селецький, у вичинках Мазепи «не знаходив» нічого геройчного і домагався, щоб його представити таким, «яким він справді був», а коли з усї майбутнього композитора вирвалось слово «зрадник», що мало характеризувати «справжню» постать гетьмана, всі через це мало з ним не посварилися (дальші подробиці опускаю)».

Що ж, замість цього, знаходимо в совєтській збірці спогадів про Шевченка? Знову... три крапки (див. стор. 64, рядок 17).

Шукаю в збірці також і спогади Шевченкового молодого друга Честахівського про те, як поясняв Шевченко зміст одної своєї ілюстрації до поеми Рилєєва «Войнаровський». Цей уривок зі спогадів Честахівського не міг бути опублікований за царських часів. Опублікував його а в 1918 р. в журналі «Наше минуле», редактором якого був.

Честахівський оповідає, як інтерпретував свій рисунок Шевченко. Коли мазепинці пійманли були кількох прихильних Москві козаків, «старий гетьман і пантас їх: що там діється в нашій неньці Україні? Чи ви й козацтво хоч трохи одумались, що о москалі ведуть усіх нас до згуби?»

І коли на це полонений козак відповідає Мазепі, що на Україні нібито ремствують, що він, гетьман, звів таке горе на ввесь люд козачий, Войнаровський хапається за пистоль і каже:

«Ах кляті душі! Я вам притчу язика кулею до горла, що ніхто не почув вашої погибелі моєї... Самі підставляєте москалеві ноги, щоб надівав вам важкі пута, залізні кайдани і гнете сині, щоб запрагав вас у віковічну дугу. Ось підождіть трошки, тільки дайте москалеві заприяти вас в шори та вбори, а тоді вже, поки сяйу сонця, він буде вашим погоничем, а ви — повозарі чужого тягла».

Цього уривку спогадів Честахівського в совєтській збірці годі шукати, як не знайдете в ній і згадки про польського революціонера Якуба Ятовта (псевдонім — Яків Гордон), який описав свою зустріч з Шевченком в Уральську восени 1850 р., коли поета везли на друге заслання.

Ятовт-Гордон написав також: «Говорив я з Шевченком

(закінчення на 5 стор.)

Українська мова в едмонтонських державних школах

ЩО МИ РОБИМО І ЩО ХОЧЕМО РОБИТИ?

інж. Микола ФЛЯК

Що робить і що хотіла б робити Шкільна Рада при едмонтонському відділі КУК?

Робимо всякі заходи, щоб поправити становище української мови в державних школах Едмонтону. Такі заходи й далі будемо робити. А найбільше хотіли б ми зацікавити місцеві українські церковні громади, наші організації й установи, щоб і вони всі допомагали Шкільній Раді і самі, в засягу своєї діяльности, дбати про це важливе діло.

Радки ці пишу для інформації всієї громади. Є потреба в такій інформації. Шкільна Рада наприкінці грудня 1970 року вислала листи до всіх українських організацій, трохи про тогочасні пожерти. Від декого ми почули пораду звернутися до провінційної чи й федеральної влади. Інші хочуть знати, напіцо нам гроші. А деxто питає: що ви взагалі робите?

Найближчі пляни. Грошей потрібно, щоб здійснити хоч дещіпька найближчих планів. У згаданому вище листі була про це згадка. Поясним тепер ширше.

Гроші потрібні на ізгороди для учнів рідних шкіл, державних шкіл і курсів українознавства за найкращі успіхи у вивченні української мови. Ніхто не заперечить, що нагороди розбуджують зацікавлення в учнів, а часом, може, і в батьків.

— 28 лютого відбулася в університетському приміщенні вечірка для наших відмінників як державних шкіл, так і курсів українознавства. На цю гостину потрібна певна сума грошей. Ці здібні учні — це майбутні студенти. Відомо, що в Канаді на 100 українців є тільки два з університетською освітою (на 100 жидів — 10, на 100 китайців — 9).

— Був проголошений конкурс читання українських книжок. Переможці одержать нагороди. Навіщо це? Якщо наша молодь, крім шкільного підручника, не читатиме інших українських книжок, як що не розбудимо в молоді більшого зацікавлення українською книжкою, то суботня лекція української мови не залишить в ній великого сліду. Дійти її учні читають книжки. Треба, щоб наша молодь читала українські книжки.

— Грошеві пожертви потрібні на оголошення для молоді конкурсів з історії українських, з історії української культури, літератури. Кориснй був би конкурс писання українських листів до батьків і приятелів.

— Будуть опрацьовані також конкурси для дітей рідних шкіл.

Всі пожертви, що їх одержимо, будуть належно подані до загального відома.

Інші плани. Є ще й інші потреби, отже, є й інші пляни, що їх ми хотіли б здійснити.

Якщо наша спільнота й організації дадуть достатню підмогу, то можна буде для шкіл — як рідних, так і державних та курсів українознавства — купити українські бібліотечки. Розуміється, що будуть роблені заходи, щоб і шкільна влада теж дала на це фонди.

При цій нагоді звертаюсь з великим проханням до наших організацій, що мають поважні бібліотеки, які вже довго не дають, щоб передали книжки до розпорядження Шкільної Ради.

Хочемо придбати також проєкційні (діязопозитиви) для навчання географії, історії, звичаїв і взагалі історії культури українського народу. Це коште потрібне. Ось недавно одна з публічних шкіл звернулася до відділу КУК висловити когось до школи з доповіддю про Україну та українців в Канаді.

А далі — підручники, кваліфіковані вчителі... Скільки тут ще можна і треба попрацювати! Шкільна Рада при співпраці з місцевим Публіцистично-науковим інститутом і НТШ робитиме дальші заходи, щоб в шкільних підручниках Альберти не тільки не було фальшивої інформації про Україну, а щоб було більше правильної інформації.

Не можемо задовольнятися тільки тим, що в суботу наші діти в рідних школах навчаються найбільше тричі, значно менше релігії і зовсім мало рідної мови. Деякі рідні школи існують більш про людське око, ніж для успішного навчання. Деякі церковні громади — всупереч наказові церковної влади — ще й досі не ведуть рідношкільного навчання.

Дешевий патріотизм - тільки протестувати проти русифікації України. Правдивий патріотизм — працювати для нашої молоді тут, бо цього за нас ніхто інший не зробить. Чому русифікація для нас страшна, а асиміляція — ні?

Тільки 20%. Насамкінець дозвольте відповісти на питання: що досі зробила Шкільна Рада? Не для полеміки і не для самохвальби подаю короткі відомості.

Шкільна Рада за не цілих два роки (заснована в весні 1969) дбала навчання української мови в 11 державних школах Едмонтону. До того часу українська мова була тільки в двох школах. Двоє вчителів — п-і К. Турко і п. Гр. Порохівник — потрудилися в справі впровадження української мови ще в двох школах, де вони навчають (О'Лірі, св. Василія). Тим, хто легковажно махає рукою, мовляв, невелике діло, радимо спробувати і подбати про впровадження навчання нашої мови хоч в одній школі. Тоді могтимуть оцінити зрушення, яке, Богу дякувати, в нас сталось. Два роки тому було тільки дві школи, де українська мови навчалось 98 учнів. Тепер с 15 шкіл; а учні курсів українознавства теж одержують «кредити», як у державних школах. Усіх учнів тепер с 1,216. Ці цифри хай самі говорять за себе.

На що нору членам Шкільної Ради є: Марія Фляк — голова, інж. М. Фляк — заступник, В. Паїк — секретар, Я. Сирник — скарбник, П. Ганочко і п-і Лукомська — члени.

А все ж досі тільки 20% нашої шкільної молоді навчається рідної мови. 80% не виявляють зацікавлення. Яке широке поле праці і для церковних громад, і для патріотичних організацій! Зрозуміло, що ми справу погано занедбали. Всі ми винні. Тож усі — повторюю: всі — потрібно, що поправити становище.

Нехай ніхто з рідношкільних діячів не боїться, що поширення навчання української мови в державних школах, пошкодить їхній рідній школі. Є ще кого навчати! 80% нашої молоді ще не навчаються ніде. А втім, для кого ми працюємо: для «нашої школи» чи «нашої молоді»?

Проблиск відродження української мови в едмонтонських школах деякого занепокоїв, теж деякого з «зверху». Ті люди непохитно вірили, що з року на рік наша мова масс занепадати, поки не вмре. Тим часом виявляється інакше. Мова наша в школах не падає; навпаки, кількість молоденьких учнів зростає.

А якби то всі ми пляною й віддано попрацювали для цієї справи першорядної взагі, справи справді нашої! Тоді б ми побачили не проблиск відродження нашої мови, а таки відродження.

ЛИСТИ ЧИТАЧІВ

ПАРК ЕЛК АЙЛЕНД

Цього року будемо відзначати 80-ту річницю приїзду перших українських поселенців до Канади. Чи не було б добре, щоб КУК і Товариство збереження української культури і спадщини, яке існує в Едмонтоні, а теж наші після домагалися в уряді перейменувати парк Елк Айленд на Національний парк імени українських піонерів. У тому парку мвємо «українську хату» і пам'ятник українським піонерам. І думаю, що наші піонери тут, у північній Альберті заробили на це.

Едмонтон **П. Малофій**

ПІЗНО

Чому так пізно друкуєте різдвяні побажання і пастирський лист?

«УВісті» приходять сюди часом аж вітторок. Апостол і Євангелія спізнені...

Інфермей, Саск. **С. Д.**

► Пастирські листи появляються перед святами. Якщо газета доходить до Вас аж у вітторок, то все ж знайдете Євангеліо на найближчу неділю з поданою датою.

GORDON CONWAY
General Manager

MARGE KOTYK
Office Manager

SHIRLEY OCHITWA
Office Secretary

W. N. HOWIE
Mortgage Manager

ANNA SIRMAN
Receptionist

Компанія "Геритидж Траст" в новому приміщенні

Компанія ГЕРИТИДЖ ТРАСТ, найновіша в Альберті, перейшла врешті до нового приміщення, на першій піллозі, в будинкові при 10166-100 вулиці, в Едмонтоні. До того часу, тобто майже протягом трьох років, компанія Геретидж Траст приміщувалася в будинкові Теглер, на 8-ому поверхові. Бюро компанії в будинкові Теглер відкривав тодішній посадник Едмонтону В. Данцер, а нове приміщення відкрив теперішній посадник д-р Айвор Дент. Врочисте відкриття відбулося в п'ятницю, 11 грудня минулого року року при великому числі уділовців, клієнтів та дирекції компанії.

Мейор Дент, перетинаючи стяжку, зазначив, що компанія Геретидж Траст відмінна від інших подібних компаній, бо її основали самі албертці й вона служить самим албертцям. Більшість того роду компаній є контрольована сходніми канадцями й туди йдуть всі прибутки тих компаній. Мейор Дент зокрема висловив признання компанії Геретидж Траст за те, що заклала своє головне бюро (покищо, одиноке) якраз у столичному місті Албертн-Едмонтоні.

Нове приміщення компанії Геретидж Траст приміщене в самому серці фінансового Едмонтону, при тій вулиці, при якій міститься управа міста, суд, залізнична станція Сі-Ен-Ар-а ітд., а згодом виростуть нові величаві будинки різних підприємств. Дуже важне, що приміщення компанії є лиш через дорогу від ювілейної міської бібліотеки, під якою можна залишити автомобіль, коли йдеться до компанії Геритидж Траст (підземне "кар паркейд").

Перехід до нового, кращого приміщення закінчує першу стадію діяльности компанії. Через перші три роки компанія умисно приміщувалася в будинкові Теглер, щоб зменшити кошти найму приміщення. Тепер, одначе, компанія розвивається добре й може доволити собі й на краще приміщення й на більше працівників.

Уряд Албертн зайнкорпорував Геритидж Траст 1 травня 1967 р., а через рік, тобто 1 травня 1968 р. дозволив їй номінати діяльність.

Дирекцію компанії Геретидж Траст очолив відомий едмонтонський підприємець і фармацевт Василь Середа, а до управи ввійшли: адв. Петро Шевчук-заступник, авд. Петро Саварин-секретар і Зенон Матишак-книговод-скарбник. До дирекції компанії належать: Петро Альбрехт, Іван Гулацець, Петро Кул, Семен Середа, Володимир Білинський, Микола Ханас, Володимир Мадай, д-р Дмитро Мельник, д-р Метро Середа і Олекса Воронюк. Ніхто з уділовців не має більше, як 5% уділів, а то означає, що контролю над компанією мають ціла дирекція і всі уділовці; дирекція є вповні відповідальна за діяльність та розвиток компанії.

Компанія Геретидж має понад 1,000 членів-основників, що теж є небуденним явищем. То вони, члени-основники стали першими клієнтами компанії і так причинялися до її росту, що вже в першому році компанія мала 31,000.00 доларів прибутку, а в другому два рази стільки, тобто 62,000.00 дол. В 1971 р., кажуть книговоди компанії, було ще більше прибутку, про що всі довідаються незабаром на загальних річних зборах компанії.

Запорукою всякого успіху в бізнесі є його працівники. Геритидж Траст має щастя мати працівників і вповні відповідальних, а що найважніше — людей висококваліфікованих в тій ділянці. Керівником (менаджером) є Гордон Конзей, 39 р., з 15-річним досвідом в діяльниці траст компаній, у нашій та інших провінціях, в малих та великих компаніях. Окрім великого досвіду, Г. Конвей має теж відповідну фахову освіту: 4-річний курс ведення траст компаній в Університеті Квінс і одноріний курс про вартісні папери (шери, бонди ітд.) в Едмонтоні. Сам він є уродженцем Норт Баттлфорд в Саскачевані, а в Геритидж працює від самого початку.

Книговодом компанії є пані Мардж Котик, яка працює в траст компаніях через 10 років; а за позички на доми (мортгеджі) відповідає Василь Гаві. Клієнтів обслуговує п-і Анна Сірман, яка говорить трьома мовами: англійською, українською та німецькою. Секретаркою бюра є панна Ширлей Охітва.

Отже Геритидж Траст має до послуг своїх клієнтів не лише велике, модерне та вигідне приміщення, але й знаменитий персонал, з фаховим знанням та досвідом, а притому чемний та завжди готовий до послуг.

Як і всі інші траст компанії та банки, Геритидж Траст підлягає державній контролі, подає що пів року звіти до Оттави, а завдяки тому канадський уряд гарантує всі вклади в Геритидж до суми 20,000.00 дол. на особу.

Геритидж Траст має кілька конт: чекове, щадниче і постійне — на кілька років.

Тепер Геритидж Траст платить 4½% на чекові конта, 6% на щадничі конта, а 7¼%, 7½, 7¾, 8% та 8¼% за грошові, вкладені на т.зв. гарантовані цертифікати на рік, 2, 3, 4, або 5 років. Вкладені в Геретидж Траст гроші, управа вкладає в позички (на доми, апартменти), бонди, уділи (шери) та інші вартісні папери. Взагалі Геритидж Траст орудує людськими грішми на користь людям, а окрім того завідує маєтками, всякими пенсійними фондами, адмініструє спадки, інвестує гроші, пересилає їх ітд.

Геритидж існує всього кілька років, але навіть за той відносно короткий час її майно зросло кількакратно (почала з одного мільйона, а тепер сягає п'ять мільйонів), виплатила вже одну дивіденду, а незабаром виплатить другу. То доказує, що такої компанії було потрібно на Заході Канади та що Геритидж сповняє своє завдання: служить своїй спільноті в фінансових справах, солідно й фахово та що дальший ріст Геритидж запевнений.

Чи ви є уділовцем Геретидж? Якщо ще ні, то, будь ласка, зайдіть, розвідайте, а переконаєтесь, що вам найкраще буде переводити різні фінансові трансакції з Геретидж Траст. Зайдіть до бюра Геретидж Траст для свойого власного добра, як свій до своїх, а певно не пожалуєте.

HERITAGE SAVINGS & TRUST COMPANY
10166 - 100 Street
Phone: 429-6656

ГОЛОС МАЄ МЕЙОР ЕДМОНТОНУ

Кілько коштує чищення міста зі снігу?

Сьогодні хочу написати дещо про усування снігу, бо усування снігу то така справа, що заторкує нас усіх й деякі едмонтонці час до часу недзвичайно сердяться, тому, що, на їхню думку, усування снігу відбувається надто повільно та з великим спізненням.

Я з ними частинно й погоджуюся й пригускаю, що ми могли б значно прискорити усування снігу з вулиць. Чому ж ми того не чинимо? Бо то коштує багато гроша.

Дозвольте мені виявити вам, як виглядає фінансово усування снігу. Я повинен вам пояснити, що ми укладаємо бюджетову суму на усування снігу на основі пересічних сніжних опадів. Якщо б ми брали за основу зими з найбільшими сніжними опадами, тоді багато коштовних машин стояло б бездільно, якщо в зимі було мало снігу. Тому много корисніше й менше коштовне брати за основу зими з середніми сніжними опадами.

В житні минулого року нас коштувало усування снігу в Едмонтоні $42,700; пересічний кошт за попередніх п'ять років за жовтень був $1,900. То така добра різниця в кошах! Знову, в грудні минулого року ми заплатили за усування снігу $428,000; пересічний кошт за попередніх п'ять років за грудень був $98,500. І знову велика різниця! Цей зими, а йдеться лише про час до 15 лютого, місто заплатило за саме усування снігу з вулиць $1,176,300. В цій сумі не включені видатки на усування та посипування піском льоду на вулицях, що коштувало дальших 475,100 долярів.

Пересічний кошт за минулих п'ять років за той сам час був $466,000; за усування льоду та посипування піском: $392,400.

Тепер справа полягає в тому, якщо йдеться про мільйонові видатки, що усування снігу займає у бюджеті поважну позицію. А, як ви укладаєте бюджет так докладно, як укладає наше місто, то, якщо ви хочете прискорити усування снігу, мусите занехати чогось іншого, на що були призначені гроші. Тоді ви мусите розважувати, що важніше в програмі міста? Що треба викинути, щоб прискорити усування снігу.

Я гадаю, що усування снігу в нашому місті переводиться незле. Я опираюся на тому, що в місті ніколи сніг не задержував їзди автомобілів. Певно, що тут і там літер навіє прикру куп снігу й не можна якийсь час переїхати. Я вповні розумію, що то людей дратує. Але я хочу сказати, що, в рямцях нашого обмеженого бюджету, ми даємо собі досить добре раду з усуванням снігу в місті.

Я не хочу входити занадто в подробиці, але я хочу закінчити свою статтю заявою, що ми переводимо усування снігу в місті згідно із постановою міської ради в 1965 р. А та постанова є така:

У всіх промислових дільницях міста сніг мусить бути усунений протягом 72 годинин після закінчення снігопаду.

Всі головні вулиці мають бути очищені зі снігу протягом двох днів від закінчення снігопаду. Допомажні машини будуть їхти за сніговими плугами й усувати сніг з усіх в'їздів та перехресть вулиць.

Увесь сніг має бути усунений з головних вулиць протягом 10 днів, після закінчення снігопаду.

Після того, як сніг усунено з головних улиць плуги та інший виряд мають усувати сніг в тих дільницях, де є доми, в яких живе більше родин.

В житлових дільницях сніг будеться усувати лише тоді, коли потвориться колії. Де є бульвари, там сніг буде усунений плужком.

Ми скидаємо наш сніг у 18 місцях, з яких 7 є на ріці. В ріку ми викидаємо прибл. 45% снігу.

Місто мусіло дістати дозвіл від провінції на скидання снігу в ріку. Тепер провінція вважає, що сніг не занечищує ріки. Але, якщо провінція змінить свою думку й ми будемо мусіти вивозити сніг кудинебудь, ми можете й самі догадатися, що тоді буде: кошт усування сніги зросте.

Ще кінцево слово відносно поліпшення методи усування снігу: роблено досвіди із топленням снігу при помочі спеціяльних машин, але то показалося за кошторовним на едмонтонські обставини. Монреаль користується спеціяльними ямами, в яких топлять сніг, але вони в Едмонтоні не виплачувалися би.

Айвор Дент, мейор

Едмонтон, Алберта

ПОХОРОН БЛ. П. АННИ НАГАЙОВСЬКОЇ

бл. п. Анна Нагайовська

У вівторок(10 листопада 1970 р. упокоїлася в Бозі бл. п. Анна Нагайовська, прожившн 77 років свого трудолюбивого життя.

Покійна походила родом з села Трибухівці, пов. Бучач, Західна Україна, де прийшла на світ в родині Богдан. Молодою дівчиною виїхала до Канади й тут в місті Келгари познайомилася зі своїм односельчанином Матвієм Нагайовським, з яким й одружилася 1913 р. Молоде подружжя жило через п'ять років у Келгари, а відтак перейшли жити на фарму в околицю Торгилд, Алберта, де проживали майже через ціле своє життя, бо до 1964 р. Того року п-во Нагайовські залишили фармарку й перейшли жити до Едмонтону, щоб зажити спокійним життям та скористати з давно заслуженого відпочинку. Та недовго довелося їм жити в Едмонтоні, бо чоловік покійної бл. п. Матвій відійшов у вічність 6 квітня 1968 р., а покійна Анна минулого року.

З покійною та її чоловіком відійшли з цього світу старенькі піонери, які важко працювали, щоб прожити та гарно виховати своїх дітей, а притому завжди мали час на сповнення своїх релігійних та парафіяльних обов'язків. Доки п-во Нагайовські жили на фармі, вони були передовими членами української католицької парафії в Тудор, а в Едмонтоні парафії св. Василія. П-во Нагайовські виховали гарно, по християнськи, всіх своїх дітей.

Покійну Анну оплакують чотири сини: Михайло в Ванкувер, Іван у Торгилд, Петро в Едмонтоні та Гаралд у Келгари; сім дочок: Ірина, зам. Середа, Марія, зам. Щербанюк, Катерина, зам. Елко — всі три в Едмонтоні, Нансі МекКаллум в Келгари, Анна, зам. Пурвіс на острові Принса Едварда, Сестра Анна Марія в Вестлок, Павлина, зам. Новицька в Гінтон. Покійна діждалася 39 внуків та 8 правнуків. В Україні залишився брат покійної Михайло Бодиар та сестра Нансі Канчур.

Похорон покійної зачався панахидою в каплиці похоронного заведення Парк Меморіял в Едмонтоні, в п'ятницю, 13 листопада. Заупокійну Службу Божу й похорон відслужили в суботу, 14 листопада о. Б. Дрібненкий ЧСВВ і о. П. Мойсюк в церкві Пресв. Евхаристії в Торгилд. Тлінні останки покійної зложено на парафіяльному цвинтарі в Тудор, поруч її покійного чоловіка.

З нагоди похорону дочка покійної Ірина передала 20.00 дол. на „Українські Вісті". За жертву щиро дякуємо, а покійній Анні вічна пам'ять.

Едмонтон, Алберта

В 1-шу РІЧНИЦЮ СМЕРТИ БЛ. П. С. БЕРЕЖАНСЬКОЇ

бл. п. Сикліта Бережанська

10 лютого 1970 р. упокоїлася в Бозі бл. п. Сикліта Бережанська, прожившн 65 років. Покійна походила родом із села Деревяне, Рівенської області, на Волині.

До Канади прийхала 1929 р. й працювала зразу на фармі в околиці Вегревіла, а відтак у готелі в Ливой. В 1930 р. вона одружилася з Антоном Бережанським з села Гриньківці, пов. Колиничці. Через 7 років подружжя жило в Джеро, де чоловік покійної працював на залізничій лінії Сі-Ен-Ар. На ту саму працю перенесено його до Кіселло, Алберта, де п-во Бережанські жили через 16 років. В 1951 р. вони перейшли жити до Едмонтону.

Покійна полишила в смутку сина Альвіна та дочку Джені, зам. Ангел обоє в Едмонтоні, чотирьох внуків та двох сестер в Україні. Брати покійної загинули на війні.

Похорон покійної відбувся 11 лютого м.р. з катедральної церкви св. Івана на український цвинтар св. Михаїла.

В першу річницю смерти чоловік покійної Антон та діти згадали покійную поминальною Службою Божою в катедральній церкві св. Івана.

А чоловік покійної згадує свою покійну дружину ще й віршем:

Ой піду я на цвинтар
Квіти посадити
Тай за ті добру душу
Богу помолитись
Бо від коли ти померла
Я тебе не бачу
Але вийду на могилу
Та певно заплачу,
Бо без тебе тяжко мені
На тім світі жити,
Отож треба рано й вечір
Господа просити.
І так довго, як я буду
На тім світі жити,
То я буду на могилу
Заждки приходити.
І так само дітям кажу,
Щоби добрі були,
Молилися рано, вечір
Тебе не забули.

Муж і діти

З нагоди поминок чоловік покійної передав 15.00 дол. на „Українські Вісті". За жертву щиро дякуємо, а покійній Сикліті вічна пам'ять.

Японія купила в Канаді 31.000 тонн ячменю, який буде доставлений до Японії в квітні ц.р.

Наслідком знижки відсотків від мортгеджів на житлові будинки власники заощаджать на позичці 18,000 дол. платних протягом 25 років, 3,500 дол., тобто по 12.00 дол. місячно.

КОРОТКИЙ РЕПОРТАЖ З ПОЇЗДКИ ДО ТЕРЕНАХ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В ЗАХІДНІЙ КАНАДІ

СЛІДАМИ УКРАЇНСЬКИХ ПІОНЕРІВ

В цьому числі розпочинаємо друк репортажу українського географа Івана Теслі про українських поселенців у степових провінціях Канади.

„Українські Вісті" завжди присвячували багато уваги й місця історії українських поселенців у Канаді, друкуючи спомини поселенців та звітуючи про різні події з життя поселенців. Тому радо друкуємо репортаж д-ра І. Теслі, в якому представлений стан українських поселенців степових провінцій на фармах, тобто там, де колись перші українські поселенці-піонери ставали свої перші кроки на канадській землі. Репортаж будемо друкувати частинами в кількох числах.

Редакція „УВ".

* * *

Метою цієї статті є дати короткий огляд теренових досліджень українських поселень у степових провінціях Канади, переведених влітку 1969 р. Ці досліди творять складову частину проекту: „Трансформація сільського господарства в Західній Канаді, ілюстрована українськими сільськими поселеннями".

Завдання. Основним завданням проекту є прослідити природні і культурні чинники, які впливали і впливають на розвиток українських сільських поселень, оцінити їх теперішній стан порівнюючи їх з іншонаціональними поселеннями та вказати напрям їхнього правдоподібного розвитку в близькому майбутньому.

Від початків поселення сільське господарство було основною галузью господарства степових провінцій цілої Канади. Тому уряд завжди стежив пильно за його розвитком, який поступав дуже нерівномірно, залежно від якости грунту, клімату, різьби терену, відводнення й інших природних прикмет даної околиці, як також розвитку транспорту й комунікації, ринків збуту сільськогосподарських продуктів, застосування кращих родів насіння, рас домашніх тварин і тд. Порух вичислених чинників стоїть людський елемент — відношення людини до праці на ріллі. Він буває різний у різних народів. У зв'язку з тим виринає завдання порівняльної студії розвитку сільського господарства поодинокіх більших національних груп. Це завдання стало актуальним у теперішню добу великих господарських і суспільних перемін. Процес індустріялізації фарм, зріст площі одиничних фарм, міграція сільського населення до міських і промислових осередків, зміна зайнять і суспільного складу населення, мовна й культурна асиміляція й інші явища проходять на цілій території держави, але в різному темпі і з різною силою. Як відбуваються ці зміни й які їх наслідки в українських поселеннях, це одне з основних питань, яке вимагає вчасної й точної відповіді.

Дотеперішні досліди й прогалини. Наукова література відносно українців Канади досить багата. Поруч ранніших праць: Р. Інгленда, Дж. Гіббона, Дж. С.Вудсворта, Ч. Йонга, В. Лисенка й ін. в останніх двох десятках літ появилися цінні праці П. Юзика, В. Ю. Кисілевського, Я. Рудницького, О. Войценко, М. Г. Марунчака, Дж. МакГрегора та інших авторів, численні „ювілейні" „пропам'ятні" книги, які разом становлять багате джерело інформацій і творять здорову основу для дальших студій. Усі ці публікації розглядають українців Канади переважно з історичного й соціологічного пункту зору. Натомість проблеми господарського життя й демократії створюють до нині прогалину в дослідах. Крім не численних статтів розкинених по часописах і календарях та невеликих брошур немає синтетичної праці, яка охоплювала б загал господарських проблем української громади в Канаді, а навіть немає статистичних відомостей про її теперішній господарський стан. Кількат о мова публікація під редакцією С. А. Давсона і Е. Р. Йонга, п. з. „Канадські кордони поселення" з 1936 р. перестаріла й вона придільюючи багато місця окремим етнічним поселенням у степових провінціях, не звертає належної уваги на українські; досліди „королівських комісій" останніх років не узглядніють національних і культурних особливостей. До винімків належить праця проф. Т. Р. Вір'я п. з. „Зміна імміграція сільського населення Мізорегного дистрикту Манітоби", 1963-1964, де порівняно гоєн о д а р с ь к і проблему українців з тими ж іхніх суседів.

Найповажнішою перепоною демографічних і господарських студій українців Канади був брак збираних і перевірених статистичних даних. Ця недостача давалася відчути вже тому 50 літ (стаття т. Д. Ферлея п.з. „Яке число українців живе в Канаді?", Укр. Голос з 14. 9, 1921). З різних причин статистичні дані про українців Канади були неточні. На це звертали увагу українські й іншомовні автори (В. Б. Гурд, Н. Б. Райдер, В. Ю. Кисілевський і ін.). Перша статистична публікація про українців Канади появилася накладом К.М.К. в 1945 р. (Н. Гунчак, „Канадці українського п о д а ж е н н я"), перші демографічні студії на основі перевірених статистичних даних окремих років перепису населення перевів І. Тесла) „60 років українського поселення в

(закінчення на 8 стор.)

Атабаска, Алберта: похорон бл. п. Івана Кіселиця

В останніх часах, щораз частійше появляються вістки в наших часописах, як то один по другім відходять із цього світу наші піонери.

У дні 26. січня 1971 р. облетіла сумна вістка навіть в дальші сторони, що в шпиталі в Атабасці на 78-ому році працьовитого життя помер бл. п. Іван Кіселиця. Він народився 20. січня 1893 р. в селі Рибно, пов. Косів, Західна Україна. До Канади прибув 19-ліним юнаком у 1912 р. і тут працював у різних місцевостях та на різних роботах, як у фармерів на залізних дорогах та в копальнях вугілля. Відтак, заробивши дещо грошей і отримавши гомстед, замешкав на фармах в околиці Лінколн на захід від Атабаски.

В 1922 р. він одружився з Анною Корецькою і Господь Бог поблагословив їх трьома дітьми: Василь женатий з Надією, працює в Атабасці, Марія, заміжна Гейсон, працює на фармі і вчителює в Таватнах, та в інших поблизьких школах, і Ольга, заміжна Пахолюк, працює в Атабасці. Коли вже діти розійшлися, на старости літ у 1954 р. рівнож і їх батьки полишають свою господарку та переходять на стайй прожиток до новозбудованої хати в Атабасці.

За свого життя Іван відзначався великою працьовитістю дебто не було, а особливо на господарстві, а також у громадському і парафіяльному життю. В товаристві нераз любив згадувати про свою працю ще в рідних сторонах, сплавляючи дерево на дарабах Черемошем і Прутом до тартаків у різних місцевостях у Румунії, а відтак рівнож і тут у Канаді працював у різних обставинах, поміж небезпек, був навіть потоплений вуглілям у копальні, а ушкодженому ногу відтак сильно відчував у старшому віці.

Рівнож із родинного дому він вийс у далекий світ християнського духа, яке після засади „молись і працюй". Його простора хата на фармах, а відтак уже друга в місті були завжди гостинні й привітні для священників-місіонерів, що трудилися в тих околицях, а сам він був завжди жертвений на парафіяльні і загально народні цілі. Кілька разів був у проводі парафіяльних комітетів там на фармах у церкві св. Вмч. Димитрія в Неров Лейк, як також відтак у парафії Успення М. Б. в Атабасці через 16 літ сповнював функцію фінансового секретаря. За його стараннями виконено парафіяльний дім у Атабасці, а коли парафія приступила до будови церкви, він рівнож входив до будівельного комітету, радив із прочими парафіянами над її викінченням та часто прислугував при богослуженнях. Був сталим передплатником „Укр. Вістей" та у вільних хвилинах залюбки читав різні книжки.

В своєму житті завжди визначався правдомовністю та здоровим розсудком і за ті визначні прикмети свого характеру він з'єднав собі багато приятелів. В останніх часах він відчував, що хвилини його туземного життя вже почислені тому попросив о. Б. Каричека, щоб подав йому св. Тайну Єлеопомазання, послідної сповіди та Св. Напуття.

Похоронний обряд розпочався в четвер, 28-го січня парастасом, що його відслужив о. парох при співучасти диріг. Т. Хруща з хористами в місцевій церкві, а слідуючого дня заупокійною Службою Божою, похороном і прощальним словом. Для звеличання богослужень о. Б. Каричек запросив ще римо-катол. пароха о. В. Оферл, котрий мав слово в англ. мові. Для похорону визначного і заслуженого піонера в тій околиці міг був бути ще другий священик нашого обряду, але велике зимно та інші причини на це не дозволили. Покійного похоронено на міському цвинтарі, недалеко від інших наших піонерів.

Замітним було, що покійного дідуня несли його старші люблячі внуки. Церква була переповнена всіми ближчими і дальшими рідними, приятелям та знайомими, так що багато людей не змістилось в церкві, а слухали мельодійних відправ через голосник у залі під церквою. Відтак на запрошення рідні всі приявні зійшлися по похороні до залі на перекуску, що її приготовили жінки згуртовані при парафії.

В безмежному смутку покійний Іван залишив дружину Анну, 3-ое дітей, 13 внуків, брата Василя в Атабасці та брата і сестру в Україні. Опочалена рідня щиро дякує о. Б. Каричекові за духовну опіку та часте відвідування хворого Івана в шпиталі а відтак за всі похоронні відправи та за повчальне слово. Рівнож і о. В. Оферл за гарне слово в англ. мові, диріг. Т. Хрущеві і всім хористам за співи у відправах, почесній сторожі при трумні і похоронному місцевому заведенню за вмілу прислугу, голові Жін. Т-ва Гелені Кобзей та всім жінкам за приготовання перекуски, всім учасникам похорону за так численні пожертви на заупокійні Служби Божі, за пожертви на церкву та на фонд дослідів серцевих недуг, і на квіти, — за так численні молитви, за всю участь в похороні, за слова потіхи і розради в їх горю, нехай Господь Бог усім вам винагородить своїми ласками окремо.

На прес-фонд рідня здожила 10.00 дол. За пожертву щиро дякуємо а покійному піонерові Іванові нехай Господь подасть вічну цьласність.

бл. п. Іван Кіселиця

ВАЖЛИВЕ! АВТА В УКРАЇНУ!

Лиш через короткий час

МОСКВИЧ 481Е
Америк. $2.875.00

ЗАПОРОЖЕЦЬ
ЗАЗ 966 - Амер. $1,895

Можна купити лише обмежену кількість, тому

НЕ ЗВОЛІКАЙТЕ!

ЗАМОВЛЯЙТЕ ТЕПЕР
ЗАМОВЛЯЙТЕ ЛИШЕ ЧЕРЕЗ

INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street NEW YORK, N.Y. 10010

ELIK'S BOTANIC HERBS

Лікувальні зелами у виді порошку. НЕ ТРЕБА ВАРИТИ — НІ ЗАНУРЮВАТИ В РІДИНУ. Приготовані реєстрованим аптикарем. Вони принесуть знакомиті наслідки. Вони помагають просувати отруйні збиті відходи з системи травлення, діють на печінку і побуджують жовчні соки, що спричиняють зрівняльне використовування кишок. Вони мабуть, централізують СЕЧОВІ КВАСИ І ВАПНІЙ СОЛІ, які зазвичай неутралізують. СЕЧОВІ КВАСИ і спричиняють **тугість, опухнення, болі та розбійність.**

Без рідниці, як ви застарі, або як ажекочені, спробуйте за всяку ціну цього лікування зелами, які принесли полегшу у вище згаданих недугах багатьом торлядем.

Ціни: $2.50 і $3.50

ELIK'S DRUG STORE
Dept. UW
222-20 St. W., Saskatoon, Saskatchewan

ВЕЛИКА УКРАЇНСЬКА АПТЕКА
MARKET DRUGS LTD.
через дорогу від міського ринку (маркету)
10203 - 97 вул., Едмонтон, Алберта
Борис А. Фербей і п-і Леся Івасюк
Найбільший склад ветеринарних ліків вв Едмонтоні
В НАС МОЖНА КУПИТИ ЕСПАНСЬКИЙ ШАФРАН

ДРУКАРНЯ „УКРАЇНСЬКИХ ВІСТЕЙ"

ВИКОНУЄ:

- фірмові коверти
- фірмові листи
- афіші, детючки
- візитівки, білети
- книжки
- базарові квитки
- брошури
- весільні запрошення

UKRAINIAN NEWS
10967 - 97 St.
Edmonton, Alberta

СКОРО! СОЛІДНО! ДЕШЕВО!

ЗАМОВЛЯЙТЕ ВЕСІЛЬНІ ЗАПРОШЕННЯ
В УКРАЇНСЬКІЙ, АНГЛІЙСЬКІЙ ТА ІНШИХ МОВАХ

Великий вибір запрошеннях карток та різнородних друкарських черенок.

Маємо теж на складі і виготовляємо картки подяки з різних нагод.

За ближчими інформаціями звертайтеся особисто або телефоном на адресу:

UKRAINIAN NEWS
10967 - 97 St. — Ph. 422-5708